

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 580)

**Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu
Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal
İşler Komisyonları Raporları (1/693)**

T.C.

Başbakanlık

16.5.2000

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-65/2405

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 21.3.2000 tarihinde kararlaştırılan "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Günümüzde, bir çok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkenin gündemini sosyal güvenlik reformu oluşturmaktadır. Bununla birlikte, reform gerekçeleri ülkeden ülkeye önemli farklılıklar göstermektedir. Sanayileşmiş ülkelerde nüfusun yaşlanması ile sosyal güvenlik sistemlerinin aktif-pasif dengelerinin bozulmaya başlaması reformun en önemli gerekçelerinden birisini oluşturmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde ise reform ile bireylere daha nitelikli ve daha yüksek sosyal güvenlik hizmetinin verilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Ülkemizde de sosyal güvenlik alanında yaşanan mali, kurumsal ve idari yapılanmalardaki sorunlara çözüm amacıyla Ağustos 1999'da sosyal güvenlik reformuna ilişkin temel düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu reform ve bunlara ilişkin mevzuat düzenlemeleri ile bir yanda mevcut kamu sosyal güvenlik sisteminin güçlendirilmesi ve kurumların yeniden yapılandırılarak daha nitelikli ve yüksek bir sosyal güvenliğin sağlanması amaçlanırken, diğer taraftan bu sisteme ek olarak tamamlayıcı nitelikteki programların geliştirilmesi düşünülmektedir.

Dünyada yaşlılık aylığı veya emekliliğe yönelik sosyal güvenlik alanında sorunların çözümüne yönelik yaklaşımlarda temel olarak aşağıdaki hususlar gözlemlenmektedir:

a) Tüm hizmetlerin standartlaştırılması yerine çok basamaklı emeklilik sistemleri tercih edilmektedir.

b) Özellikle nimet-külfet dengesinin tam olarak oluşturulmasını teminen maaş esaslı veya dağıtım sistemi yerine prim esaslı fonlu sistemler tercih edilmektedir.

c) Fonlu sistemlerde tıyelere genelde daha yüksek getiri sağlanması ve emeklilikteki geliri artırması nedeniyle portföy yönetiminde uzmanlaşma tercih edilmektedir.

d) Bir diğer önemli nokta da, bireylerin kendi tasarrufları üzerinde söz haklarının olması ve yatırım riskini üstlenmeleridir. Yani, bireyler emeklilik sisteminde daha aktif bir rol almaktadırlar.

Çok basamaklı emeklilik sistemlerinde, birinci basamak; kamu sosyal güvenlik kurumları tarafından oluşturulan, zorunlu katılıma dayalı, asgari bir emeklilik gelirinin sunulduğu, dağıtım esasına göre işleyen ve gelirin yeniden dağıtılması amacına yönelik bir yapı arz etmektedir. Bu nedenle, birinci basamak emeklilik sistemleri sosyal bir devlet olmanın gereği olarak her bireye emeklilikte yaşayabileceği "asgari" bir geliri sağlama amacına yöneliktir.

Bununla birlikte, ikinci basamak emeklilik sistemleri, zorunlu veya isteğe bağlı olarak asgari emeklilik gelirine ek, bireylerin aktif çalışma yaşamlarındaki gelirlerini korumaya yönelik ve çoğunlukla işyeri bazlı emeklilik sistemleri olup fonlu veya fonsuz olarak düzenlenebilmektedir.

Üçüncü basamak emeklilik sistemleri ise bireylerin emekliliğe yönelik gönüllü katkılarından oluşan ve tamamıyla bireysel hesaplarda takip edilen fonlu sistemlerdir.

Ülkemizde SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı aracılığı ile sunulan emeklilik hizmetleri birinci ve ikinci basamağı karşılamaktadır. Üçüncü basamak emeklilik hizmetleri ise kısmen hayat sigorta şirketlerince sunulan ürünlerle karşılanmaktadır.

Bu nedenle, kamu sosyal güvenlik sistemine tamamlayıcı nitelikteki "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Kanunu Tasarısı Taslağı", bireylerin emekliliğe yönelik gönüllü tasarruflarını düzenleyen bireysel emeklilik hesaplarına dayalı fonlu bir sistemin oluşturulmasını öngörmektedir.

Ülkemizde bireylerin sosyal güvenlik kurumlarından sağlanan emeklilik gelirleri, prime esas masraf ve tavanlara ilişkin sınırlamalar nedeniyle yeterli olmamaktadır. Emeklilikte ek gelir sağlanması amacıyla birikimli hayat sigortaları, ikinci evin kira geliri, döviz veya mevduat gibi kısmen emeklilik döneminde gelir sağlamaya yönelik olarak da kullanılabilen ürünler bulunmaktadır.

Sanayileşmiş ülkelere bakıldığında bu ülkelerde tasarrufların önemli bir kısmını emekliliğe yönelik fonların oluşturduğu görülmektedir. Bu fonlar, aynı zamanda ülkelerin ekonomik gelişmelerinde de gerekli olan uzun vadeli fon kaynağı da oluşturmaktadır. Aşağıdaki tablo, 1996 yılı sonu itibarıyla bazı OECD ülkelerinde emekliliğe yönelik fonların (üçüncü basamak emeklilik fonları ile kısmen ikinci basamak prim esaslı fonlu emeklilik programları) miktarı ve Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla (GSYİH)'larına oranını göstermektedir:

Ülkeler	Toplam Fon (Milyar \$)	Toplam Fon/GSYİH (%)
İtalya	36.3	3.0
Almanya	136.3	5.8
Hollanda	345.7	87.3
İngiltere	861.9	74.7
Japonya	1,919.7	41.8
Amerika Birleşik Devletleri	4,303.0	58.2

Genel olarak, emeklilik fonlarının uzun vadeli yapısı, fon miktarının büyüklüğü ve kurumsal yatırımcı kimliği ile sermaye piyasalarındaki etkinliği bu ülkelerin ekonomik gelişmelerinin ana nedenlerinden birisini oluşturmaktadır. Bu Kanun Tasarısı Taslağı ile de ülkemizde emekliliğe yönelik tasarrufların mali sektör içerisinde ülke ekonomisinin hizmetine sunulması amaçlanmaktadır.

Ülkemizin gayri safi milli hâsılası dikkate alındığında halen uzun vadeli fon yaratma potansiyelinin oldukça yüksek olduğu görülecektir.

Bireysel emeklilik sistemi ile;

a) Uzun vadeli altyapı yatırımları için gerekli fonları sağlayacak ve dolayısıyla istihdamı artıracak,

b) Kamunun uzun vadeli borçlanma olanağını olumlu etkileyecek,

c) Piyasalardaki kısa vadeli spekülâtif baskıları azaltacak,

d) Ulusal tasarruf eğilimini artıracak,

e) Emekliliğe yönelik tasarrufların malî sisteme akması ile kayıtlılığı teşvik edecek,

f) Sermaye piyasalarının derinleşmesine katkıda bulunacak,

g) Bireylere güvenli, avantajlı, yatırımlarını kontrol edebilecekleri ve hesaplarına kolaylıkla ulaşabilecekleri ürünler sunacak,

bir yapı oluşturulmaktadır.

Bireysel emeklilik sistemlerinde en önemli konu güvenli bir ortamın yaratılmasıdır. Güvenli ortam, nitelikli hizmetin sürekli alınabilmesi, hizmet sunan şirketlerin yükümlülüklerini karşılayabilir yeterlilikte olmaları, fon varlıklarının bir anlamda emanetçi olan şirketin hesaplarında ayrı olması ve katılımcılara ait olması emeklilik hesaplarında biriken fonların reel değerinin korunması ve düzenleme ve denetlemede yeterli koordinasyonun sağlanarak faaliyetlerin mevzuat hükümleri dahilinde yürütülmesinin sağlanmasıdır.

Bu Kanun Tasarısı Taslağı ile bireysel emeklilik sistemine ilişkin düzenlemelerde;

a) Emeklilik konusunda uzmanlaşmış, güçlü malî bünyeye ve yüksek sermayeye sahip emeklilik şirketlerinin hizmet sunması,

b) Emeklilik şirketlerinin teknik ve idari altyapılarının ve verecekleri hizmet kalitesinin diğer malî kuruluşlarla rekabet edebilir düzeyde olması,

c) Birikimlerin reel değerinin korunması ve yüksek getiriyi sağlamak amacıyla bireysel emeklilik hesaplarındaki varlıkların uzman portföy yönetim şirketleri tarafından yönetilmesi,

d) Fon varlıklarının şirket ve fon yöneticisi varlıklarından ayrı olarak Takasbank gibi merkezi saklama kuruluşlarında saklanması,

e) Tüm birikimlerin sadece bireysel emeklilik sistemine üye olanlara yönelik çıkarılacak emeklilik yatırım fonlarında değerlendirilmesi,

f) Katılımcıların bireysel hesaplarındaki tüm birikimleri talepleri halinde bir diğer şirkete aktarabilmeleri ve dolayısıyla hizmet kalitesi yönünde emeklilik şirketleri arasında yaşanacak rekabet ortamının yaratılması,

g) Üyelerin hesaplarındaki gelişmeleri sürekli olarak telefon, internet, banka kartları ve benzeri elektronik ortamlarda takip edebilmeleri ve fonlarla ilgili bilgilerin belirli aralıklarla kamuya açıklanması,

h) Katılımcıların aynı emeklilik şirketinin değişik risk-getiri özelliği olan emeklilik yatırım fonları arasında birikimlerini paylaştırarak kendi tercihlerine göre portföy dağılımı oluşturmasına olanak tanınması,

i) Kamuda bireysel emeklilik sistemini çeşitli yönleri ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgilen-diren Bakanlıklar arasında mevzuat düzenlemesi, faaliyetlerin denetlenmesi açısından koordinas-yonun sağlanması,

j) Faaliyetlerin güven içerisinde yürütülmesini ve katılımcıların hak ve menfaatlerinin korun-ması,

gibi hususlar temel amaçlar olarak gözetilmiştir.

Bireysel emeklilik sistemi, bireylerin ve varsa işverenlerinin gönüllü katılımını esas almak-tadır. Bireysel emeklilik sistemi bireylerin harcanabilir gelirleri üzerinden yapacakları tasarruflara yönelik bir sistem olması nedeniyle, gönüllü katılım ulusal tasarruf eğiliminin artmasına neden olacaktır. Diğer taraftan, işverenlerin çalışanlarına yönelik katkılarının olması halinde bireysel emeklilik sistemi ile işyeri bazlı grup emeklilik sistemi olarak işleyebilecek niteliğe kavuşabilecektir. Bu nedenle, bireysel emeklilik sistemi, işgücü maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle işverene veya çalışanlara katılım konusunda herhangi bir zorunluluk getirmemektedir. Bireysel emeklilik istemine katılımın sağlanabilmesi için hem bireysel katılımcıların ve varsa işverenlerinin vergi düzenlemeleriyle teşvik edilmesi gerekmektedir.

Bireysel emeklilik sistemi ile amaçlanan kamu sosyal güvenlik istemlerine alternatif bir özel emeklilik sistemi yaratılması değildir. Tam aksine, kamu sosyal güvenlik sistemine üye olan ve aktif prim ödeyenlere ek avantajlar sağlayarak ve gerçek gelir beyanı teşvik edilerek vergi gelirlerinin artırılmasını öngören, kayıt-dışılığın azaltılmasına ve mevcut sosyal güvenlik kurumlarının mali gelirlerinin artırılmasına yönelik bir sistemdir. Bu nedenle, bireysel emeklilik sistemi, hiç bir şekilde kamu sosyal güvenlik sisteminin özelleştirilmesi değil, sosyal güvenlik sistemini tamamlayıcı nitelikte gönüllü katılıma dayalı ek emeklilik sistemidir.

MADDE GEREKÇELERİ

Tasarı 8 bölüm, 35 madde ve 4 geçici maddeden oluşmaktadır.

Tasarının bölümleri aşağıdaki başlıklar altında toplanmıştır;

Birinci Bölüm	Amaç, Kapsam ve Tanımlar,
İkinci Bölüm	Bireysel Emeklilik Koordinasyon Kuruluna İlişkin Düzenlemeler
Üçüncü Bölüm	Bireysel Emeklilik Sisteminin İşleyişi ve Emeklilik Sözleşmesi
Dördüncü Bölüm	Emeklilik Şirketine İlişkin Düzenlemeler
Beşinci Bölüm	Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenlemeler
Altıncı Bölüm	Denetim, İlan ve Reklamlar ve Sigortalya Açıklanacak Bilgiler
Yedinci Bölüm	Ceza Hükümleri
Sekizinci Bölüm	Diğer Hükümler

Madde 1. — Bu maddede, kanunun amacı ve kapsadığı alanlar belirtilmiştir. Bu kanunun amacı; toplumumuzun orta ve üst gelir katmanındaki bireylere kamu sosyal güvenlik sistemine ek olarak, emeklilik döneminde ek gelir sağlamak üzere, gönüllü katılıma dayalı ve belirlenmiş katkı esasına göre bireysel emeklilik sistemi oluşturmaktır. Kanun, sisteme giren katılımcıların ve varsa isteğe bağlı olarak işverenlerinin katkılarının toplanmasını, emeklilik şirketleri tarafından bireysel emeklilik hesaplarında izlenerek emeklilik yatırım fonlarında yatırıma yönlendirilmesini ve sisteme katılma, ayrılma ve emeklilik koşulları ile katılımcıların hak ve yükümlülüklerini belirleyen düzenlemeleri kapsamaktadır.

Sistem, bir taraftan fonların oluşmasını sağlarken sermaye piyasası kurallarına göre, süre sonunda da biriken bu fonların toplu para veya emekli aylığı şeklinde bireylere ödenmesi halinde de sigortacılık kurallarına göre işleyecektir. Bu durumda, bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde sigortacılık ve sermaye piyasası mevzuatının ilgili hükümleri ile genel hükümlerin uygulanması öngörülmüştür.

Madde 2. — Bu kanunun çeşitli maddelerinde birkaç kez geçecek olan Koordinasyon Kurulu, Müsteşarlık, Kurul, şirket, fon, portföy yöneticisi, saklayıcı ve bireysel emeklilik hesapları ifadelerinin uzun bir şekilde her maddede yazılmalarından kaçınmak için tanımları yapılmıştır.

Madde 3. — Bu madde ile bireysel emeklilik sistemine ilişkin politikaların belirlenmesi, emeklilik şirketlerinin kuruluş, iflas, birleşme ve devir işlemlerine yönelik kararlar alınması, bireysel emeklilik sistemine bağlı olarak ilgili bakanlık ve kuruluşların yürüteceği faaliyetlerin ilgili kurum veya kuruluşlarla birlikte koordine edilmesi amacıyla Bireysel Emeklilik Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur.

Bireysel Emeklilik Koordinasyon Kurulu üyeleri halen ilgili Bakanlık, Müsteşarlık ve Kurulda görev yapanlardan oluşmaktadır. Böylelikle yeni bir kurumsal yapı yaratılmadan bireysel emeklilik sisteminin genel politikalarının oluşturulması ve sisteme giriş ve çıkışlar gibi temel kararlarda kurumlar arası koordinasyon sağlanması amaçlanmaktadır. Benzer şekilde, Koordinasyon Kurulunun bu kanun kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin işlemler Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülerek sistemin etkin bir şekilde yürütülmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Madde 4. — Bireysel emeklilik sistemine 18 yaşını dolduran veya kanunî ehliyete haiz herkes girebilecektir. Yani, katılım için herhangi bir işyerinde çalışma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Öte taraftan, sistemde kalınacak sürenin uzun olması nedeniyle sisteme katılacak kişiler ile emeklilik şirketi arasında bir sözleşme yapılmasını gerektirmektedir. Bu itibarla da emeklilik sözleşmesinde asgarî yer alması istenen hususlar açık bir şekilde kanunda belirtilmiştir. Sözleşmenin şekli, kaç nüshadan oluşacağı gibi diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar ise Müsteşarlıkça belirlenecektir.

Emeklilik sözleşmesi, katılımcıların sisteme girmesine, sistemden ayrılmasına, emekli olmasına, katkıların ödenmesine, katkıların bireysel emeklilik hesaplarında izlenmesine, emeklilik yatırım fonlarına yönlendirilmesine, katılımcılara veya lehdarlara yapılacak ödemelere ve katılımcılar ile şirketin hak, borç ve yükümlülükleri ile ilgili diğer hususları içerecektir. Böylelikle katılımcılar ve şirket arasındaki uzun vadeli ilişkinin hukuksal altyapısının net bir şekilde oluşturulması sağlanmış olacaktır.

Madde 5. — Katılımcılar, emeklilik sözleşmesinde yer alacak şartlar çerçevesinde, bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimlerini aynı şirkete ait birden fazla emeklilik yatırım fonu arasında paylaştırılmasına, bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimlerini, kazanılmış haklarını ve bununla ilgili bilgi ve kayıtlarını başka bir emeklilik şirketine devredilmesine olanak tanınması, katılımcıların tasarrufları üzerinde söz sahibi olmaları için olanak sağlanmıştır.

Katılımcılar, bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimlerini aynı emeklilik şirketinin farklı risk dağılımına sahip yatırım fonları arasında paylaştırabileceklerdir. Katılımcılar, belirli süreler sonunda talepleri halinde fonlar arasındaki tekrar paylaşımına hakkına sahiptir. Böylelikle katılımcı zaman içerisinde piyasalardaki değişikliklere veya kendi risk tercihindeki değişikliklere göre bireysel emeklilik hesabındaki fonlarını kısmen yönetebilecektir. Katılımcıların çok sık aralıklarla bu hakka sahip

olması ise sistemin uzun vadeli portföy yönetimi yapısını bozacaktır. Tekrar belirleme hakkının uzun süreler sonunda verilmesi ise katılımcıların tasarrufları üzerinde söz hakkını azaltacaktır.

Diğer taraftan, katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimlerini bir başka emeklilik şirketine aktarması oldukça önemli bir düzenlemedir. Katılımcıların çeşitli nedenlerle, emeklilik sözleşmesine sahip olduğu şirketi değiştirme hakkına sahip olması şirketleri hizmet kalitesi ve yüksek yatırım getirisinin sağlanması yönünde rekabete itecektir. Bireysel emeklilik sistemlerinin uygulandığı diğer ülkelerdeki tecrübeler göstermektedir ki, bu hak zaman zaman katılımcılara ek menfaatler sağlanması karşılığında şirketler arasında aktarma yapılması oranını artırmaktadır. Bu nedenle, aktarmaların sağlıklı bir yapıya neden olacak şekilde düzenlenmesine yönelik usul ve esaslar Müsteşarlık tarafından belirlenecektir.

Madde 6. — Emekli olmaya hak kazanmak için katılımcılar, sisteme giriş tarihinden belirli bir süre kalmaları ile yine belirli bir yaşa erişmeleri gerekmektedir. Tasarıda, bu süreler kamu sosyal güvenlik sistemine paralel olarak belirlenmiş olup sisteme giriş tarihinden itibaren en az 10 yıl sistemde bulunmak koşulu ile 56 yaş olarak öngörülmüştür.

Katılımcılar, emekliliğe hak kazandıklarında, bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimlerinin bir kısmını veya tamamını toplu olarak ya da ömür boyu maaş şeklinde de alabilirler.

Katılımcının birikimleri bireysel emeklilik hesabındaki değerlendirilmeye devam edilirken, vefat etmesi halinde lehdarlarına, sürekli iş göremezlik durumunun ortaya çıkması halinde ise katılımcıya bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin toplu veya ömür boyu maaş şeklinde ödenebilmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Vergi teşvikleri ile desteklenen sistem, katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılması halinde alınacak toplu paralar vergilendirilecek katılımcıların emeklilik tarihine kadar sistemde kalmalarının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Hak sahiplerince aranılmayan paralar zaman aşımına bağlı olarak, bireysel emeklilik sistemine ilişkin bir fon oluşturulmaması nedeniyle Hazineye gelir kaydedilecektir.

Madde 7. — Katılımcıların sisteme ilk kez girişleri sırasında veya yeni bir bireysel emeklilik hesabı açtırmaları halinde şirketin genel giderlerinin karşılanması amacıyla Müsteşarlık tarafından belirlenecek bir giriş aidatının alınması öngörülmüştür. Bu nedenle, emeklilik şirketindeki birikimlerin bir şirketten başka bir şirkete aktarılması durumunda şirket herhangi bir kesinti yapmayacaktır. Emeklilik şirketlerinin sisteme yeni katılımcı sağlanmasına yönelik yapacakları reklam, ürün geliştirme, altyapı yatırımları, diğer pazarlama faaliyetleri nedeniyle katılımcının sisteme ilk girişi sırasında önemli bir masraf yapması söz konusudur. Bu nedenle, şirketlerin portföyü geliştirmek ve yeni katılımcı kazanmak yerine başka şirketlerin mevcut katılımcılarına yönelik pazarlama faaliyetlerini azaltmak amacıyla giriş aidatı şirketin masraflarını karşılayacak yeterlilikte tespit edilmelidir.

Diğer taraftan, şirketleri bireysel emeklilik hesapları ile ilgili idari ve teknik işlemler ile fon yönetiminde ortaya çıkacak masrafların karşılanmasına yönelik olarak Müsteşarlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yönetim gideri ve fon yönetim masraf kesintisi yapabilmelerine olanak sağlanmıştır.

Giriş aidatı, masraf oranları veya miktarlarının belirlenmesinde özellikle orta ve alt gelir düzeyinin olumsuz yönde etkilenmesini önlemeye yönelik Müsteşarlıkça gerekli tedbir alınacaktır.

Madde 8. — Emeklilik şirketinin tanımı yapılmış ve tâbi olacağı mevzuatlar açık bir şekilde belirtilmiştir. Emeklilik şirketi, esas olarak emeklilik branşında faaliyet göstermek üzere kurulacaktır. Ancak, katılımcılara emeklilik sözleşmelerine ek olarak vefat, malûliyet ve benzeri sigorta teminatlarının da sunulabilmesini teminen hayat sigortaları ve ferdi kaza sigortaları branşlarında da faaliyet gösterebilmesine olanak sağlanmıştır. Ayrıca, halen hayat ve ferdi kaza sigortalarının faaliyet gösteren ve birikimli hayat sigortası portföyü bulunan şirketlerde bu kanunda belirtilen koşulları sağlayarak emeklilik şirketi şeklinde yeniden yapılan şirketlere de mevcut hayat sigortası ve ferdi kaza sigortası portföylerini devam ettirebilmelerine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Ancak, emeklilik şirketinin birden fazla branşta faaliyet göstermesi halinde her branşa ait hesabın ayrı tutulması öngörülmüştür.

Madde 9. — Şirketin kuruluş ve faaliyete geçme esasları belirlenmiştir. Şirketin yüksek sermayeye sahip, mali açıdan güçlü ve altyapısı sağlam bir şekilde münhasıran bu alanda uzmanlaşacak nitelikli bir şirket olması amaçlanmaktadır.

Emeklilik şirketinin diğer mali kuruluşlarla rekabet edebilecek teknik ve idarî altyapıya sahip olması gerekmektedir. Bu nedenle, emeklilik şirketinin asgarî kuruluş sermayesi bu koşulları sağlayacak yeterlilikte tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, emeklilik şirketinin sermayesinin % 51'i mali sektörde faaliyet gösteren kuruluşlar olmasına yönelik düzenlemeler yapılarak, emeklilik şirketinin diğer mali kuruluşlarının bilgi ve deneyiminden azami ölçüde faydalanması amaçlanmaktadır.

Emeklilik şirketinin kuruluş ve faaliyet ruhsatı izinlerinin değerlendirilmesinde sermaye koşulları dışında şirketin iş planı, sistem tasarımı ve sermaye yapısı da dikkate alınacaktır. Şirketin faaliyete başlayabilmek için yeterli hizmet kalitesini sağlayacak teknik ve idarî örgütlenmesini gerçekleştirmiş olması ve iki yıl içerisinde en az 100 000 katılımcıya hizmet verebilecek yeterlilikte olması öngörülmüştür.

Madde 10. — Kanun hükümlerine göre gerekli izin veya izinleri almamış şirket ve kuruluşların kendi kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla ilân, reklâm, broşür, ürün ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinde emeklilik ibaresinin kullanılarak tüketicileri yanıltmalarını engellemeye yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Madde 11. — Emeklilik şirketinin katılımcıların hak ve menfaatlerinin korunması, şirketin kaliteli bir hizmet sunması bakımından, şirketin görev ve sorumlulukları sayılmıştır.

Madde 12. — Emeklilik şirketini yönetecek kişilerin, iyi bir şöhrete, görevlerinin icabına uygun meslekî niteliklere ve tecrübeye sahip olmaları ayrıca, mali kanunlar yönünden hapis veya ağır para cezası almamış geçmişî temiz kişilerden olması amaçlanmıştır.

Madde 13. — Emeklilik şirketlerinin sisteme girişleri Koordinasyon Kurulunun onayına bağlı olduğundan, şirketlerin sistemden çıkışları da Koordinasyon Kurulunun alacağı kararlara ve belirleneceği esas ve usullere tâbi tutulmuştur.

Madde 14. — Bu madde ile katılımcıların hak ve menfaatlerinin korunması bakımından emeklilik şirketinin idarî ve mali açıdan yakından izlenmeleri gerekmektedir. Sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya mali bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğu tespit edilen şirket hakkında ilk aşamada şirketin durumunu düzelterek şekilde gerekli tedbirlerin alınması istenilmektedir.

İkinci aşamada ise şirketin durumunda herhangi bir iyileşme görülmediği hallerde şirketin faaliyetinin geçici veya sürekli durdurulması, yönetiminin değiştirilmesi, hatta iflasını istemeye gidecek kadar kamu otoritesine yetki verilmiştir.

Madde 15. — Bu madde ile de katılımcıların hak ve menfaatlerinin korunması bakımından, şirketlerin işlemleri zamanında sonuçlandırılmaları ve birikimlerin süratli bir şekilde zamanında katılımcılara ödenmesi ve gecikmelerden dolayı varsa katılımcıların mağduriyetlerinin telafi edilmesi amacı güdülmüştür.

Madde 16. — Bireysel emeklilik sisteminde bireylerin ve varsa işverenlerinin çalışanları adına yapacakları katkılar bireysel emeklilik hesaplarında emeklilik yatırım fonu olarak değerlendirilecektir. Emeklilik yatırım fonu, değişik sermaye piyasası araçlarından oluşan bir yatırım sepetidir. Emeklilik yatırım fonları sadece bireysel emeklilik sistemine üye olanlara yönelik kurulacaktır. Bu nedenle, fonun kurucusu emeklilik branşında ruhsat alan emeklilik şirketleridir.

Emeklilik yatırım fonu, Kurul tarafından belirlenecek sınırlamalar dahilinde riskin dağıtılmasına yönelik değişik yatırım araçlarını içerecektir. Bireylerin kendi başlarına yapacakları yatırımlar yerine emeklilik yatırım fonları aracılığı ile kolektif yatırımı yapmaları dolayısıyla emeklilik yatırım fonları inancah mülkiyet esasına göre faaliyet gösterecektir.

Fonun tüzel kişiliği yoktur. Fon ile ilgili her türlü işlem fon kurucusu olan emeklilik şirketi tarafından yürütülecektir. Emeklilik yatırım fonları sadece bireysel emeklilik sistemine yönelik katılımcıların katkılarına istinaden bireysel emeklilik hesaplarındaki toplam birikimleri gösterecektir. Bireylerin sahip oldukları pay adetlerini ikinci pazarda devretmeleri ve katılma belgelerinin ticarete konu olması mümkün değildir.

Benzer şekilde, emeklilik yatırım fonu, emekliliğe yönelik tasarrufların değerlendirilmesi dışında başka bir amaç için kurulamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Madde 17. — Bu madde ile emeklilik yatırım fonunun kuruluşuna hükümler düzenlemiştir. Emeklilik branşında faaliyet ruhsatı alan şirket, emeklilik sözleşmesi akdetmeden önce emeklilik yatırım fonu kurmak üzere Sermaye Piyasası Kuruluna başvurması gerekir. Emeklilik şirketinin "emeklilik yatırım fonu içtüzüğü", "emeklilik sözleşmesi" ve Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenecek belgeler ile birlikte usulüne uygun olarak yapılan başvurular 30 gün içerisinde sonuçlandırılacaktır. Başvurunun reddedilmesi halinde bu hususu emeklilik şirketine gerekçeleri ile birlikte bildirilecektir. Başvurunun usulüne uygun olarak yapılması istenen tüm belgelerin tamamlanması anlamına gelmektedir. Bu nedenle başvurulara ilişkin eksikliklerin tamamlanması sırasında geçen süreler Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılan 30 günlük inceleme ve sonuçlandırma sürecinde hesaba alınmayacaktır. Bu nedenle, 30 günlük süre eksikliklerin tamamlanmasından sonra başlayacaktır.

Madde 18. — Bu madde ile emeklilik yatırım fonu içtüzüğünün içeriği ve hukuki yapısı düzenlenmiştir. Buna göre, katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarındaki fonlarının değerlendirileceği emeklilik yatırım fonlarının içtüzüğü katılımcılar ile şirket, saklayıcı, portföy yöneticisi ve varsa gerekli görülen hallerde işverenleri arasında fon portföyünün inancah mülkiyet esaslarına göre saklanması ve vekalet akdi hükümlerine göre yönetimini konu alan ve genel işlem şartlarını içeren iltihaki bir sözleşme olup notere tasdik ettirildikten sonra tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân edilecektir. Böylece, emeklilik şirketi tarafından kurulacak değişik nitelikteki emeklilik yatırım fonlarının genel özellikleri kamuya açıklanacaktır.

Ayrıca, bu madde ile emeklilik yatırım fonları içtüzüğüne ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirleneceği öngörülerek koordinasyonun sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 19. — Emeklilik şirketi emeklilik yatırım fonu kuruluş izni aldıktan sonra fonun faaliyete başlayabilmesini teminen tüm işlemlerin tamamlanmasından sonra en geç altı ay içerisinde Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen belgelerle birlikte katılma belgelerinin kayda alınarak faaliyete başlanması için Sermaye Piyasası Kuruluna başvurmaları hüküm altına alınmıştır. Emeklilik yatırım fonuna ilişkin katılma belgelerinin kayda alınarak faaliyete başlanması için başvuruların zamanında yapılmaması halinde daha önce verilen kuruluş izni iptal olacaktır.

Bu madde ile, emeklilik yatırım fonu faaliyet izni başvurularının Sermaye Piyasası Kurulu tarafından değerlendirilebilmesi için gerekli olan belgeler düzenlenmiştir. Burada, emeklilik şirketinin emeklilik sözleşmeleri çerçevesinde bireysel katılımcıların ve varsa işverenlerinin katkılarının emeklilik yatırım fonunda değerlendirilebilmesi için fonlarda yapılacak işlemlere ilişkin bu maddede belirtilen idari ve teknik altyapının tamamlanmış olması gerekmektedir. Böylelikle katılımcılara ilk katkılarını yaptıkları tarihten itibaren her türlü işlemi yapabilir durumda olması hüküm altına alınmıştır.

Emeklilik yatırım fonları esas olarak, katılımcıların ve varsa işverenlerinin çalışanları adına emekliliğe yönelik tasarruflarından oluşacaktır. Ancak, başlangıçta bireylerin katkıları belli bir tutara ulaşmaya kadar emeklilik şirketi bu Kanunda öngörülen kuruluş sermayesinin yirmide biri tutarında emeklilik yatırım fonu kurarak fon portföyünü oluşturacaktır. Şirket her kuracağı yatırım fonu için sermayesinin yirmide birini tahsis edecektir. Böylece, katılımcılar daha ilk katkılarından itibaren kurumsal yatırımın getireceği ek olanaklardan yararlanacaklardır. Her bir fona ilişkin katılma belgeleri tükendikten sonra emeklilik şirketinin daha önce tahsis ettiği tutarın tamamı geri alınması olacaktır.

Bununla birlikte, katılımcıların aynı şirketin diğer emeklilik fonlarını tercih etmeleri veya bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimleri başka bir emeklilik şirketine aktarmaları nedeniyle şirketin emeklilik yatırım fonundaki, katılma belgelerinin başlangıçtaki sayının altına düşmesi halinde bu katılma belgeleri şirket uhdesinde kalacaktır. Böylece, bir emeklilik yatırım fonundaki pay adedi katılımcılar tarafından katkılar ile artacak veya en az kuruluş anındaki kadar olacaktır.

Emeklilik yatırım fonları diğer yatırım fonlarından farklı olarak açık uçlu yatırım fonu şeklinde düşünülmüştür. Fon tutarı katılımcıların katkıları ile sürekli artacaktır. Burada kayıtlı sermaye sistemine benzer bir yapı ile şirketin her katılımda fon tutarını ve yeni pay adedini kayda alması konusunda Sermaye Piyasası Kurulunda izin alma işlemini en aza indirmeye yönelik düzenlemeler öngörülmüştür. Buna göre, katılımcılardan toplanan katkılar karşılığında verilecek payların Fon içtüzüğünde öngörülen tutara karşılık gelen payları aşması halinde yeni pay sayısının artırılması ve artırılan payların Sermaye Piyasası Kurulunun kaydına alınması talebiyle başvurması hüküm altına alınmıştır. Böylece, kayda alınan miktarlara ve pay adetlerine kadar şirkete esneklik tanınması ve buradaki gereksiz bürokrasinin azaltılması amaçlanmıştır.

Ayrıca, bu madde ile emeklilik yatırım fonlarında şirkete ve katılımcılara ait pay adedi, fon miktarı, fonların faaliyet ilke ve esasları, örgüt yapısı, muhasebe, belge ve kayıt düzeni, katılımcıların bilgilendirilmesi ve bunlara ilişkin esas ve usuller Kurul tarafından belirlenecektir.

Madde 20. — Emeklilik yatırım fonundaki varlıklar bireysel emeklilik sistemine bireylerin ve varsa işverenlerin katılımlarından oluşmaktadır. Dolayısıyla emeklilik şirketi bu varlıkları katılımcılar adına yönetmektedir. Bu nedenle, emeklilik yatırım fonundaki varlıklar katılma payları aracılığı ile dolaylı olarak katılımcılara aittir. Bununla birlikte katılımcılar bu varlıklar üzerinde katılma pay adetleri kadar hak sahibi olup emeklilik yatırım fonu içerisindeki varlıklara doğrudan sahip olamayacaktır.

Bu madde ile, emeklilik yatırım fonunun mal varlığının emeklilik sözleşmeleri çerçevesinde katılımcılara olan yükümlülüklerin karşılanması dışında kullanılmayacağı, rehnedilemeyeceği ve bireysel katılımcılar dışında haczedilemeyeceği ve iflas masasına dahil edilemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Böylelikle, bireysel emeklilik hesaplarında katılımcılara ait fonların korunması amaçlanmıştır.

Madde 21. — Emeklilik yatırım fonlarının portföyünün en iyi şekilde yönetilerek katılımcılara azami getirinin sağlanması gerekmektedir. Bu amaçla, emeklilik şirketi Sermaye Piyasası Kurulunda portföy yönetim yetki belgesi almış olan portföy yönetim şirketlerden belirlenen kriterlere uyanlar ile portföy yönetim sözleşmesi imzalayacaktır. Bu madde ile, portföy yönetiminde uzmanlaşma amaçlanmaktadır. Diğer bir ifade ile portföy yönetim faaliyeti münhasıran bu konuda faaliyet gösteren şirketler tarafından yapılacaktır. Sermaye piyasası mevzuatına göre portföy yönetim yetki belgesi olan diğer kuruluşların ise ancak portföy yönetim şirketi şeklinde örgütlenmeleri halinde bireysel emeklilik sisteminde faaliyet gösterecekleri öngörülmüştür.

Diğer taraftan, portföy yönetim şirketlerinin hem kurumsal müşterilerinin portföylerini hem de bireysel müşteri portföylerini yönetebilmektedir. Emeklilik yatırım fonlarının portföyünü yöneten şirketin hiç bir şekilde bireysel müşteri portföylerini yönetmemesi gerekir. Çünkü, emeklilik yatırım fonlarının fon tutarlarının olası piyasa etkileri nedeniyle kurumsal portföy yönetim ilkeleri ve bireysel portföy yönetim ilkeleri arasında uyumsuzluk olacaktır. Emeklilik yatırım fonlarındaki fon yönetimi hareketlerin bireysel müşterilere çıkar sağlanmasını veya bu tarzdaki problemleri ortadan kaldırmak ve portföy yöneticilerinin sadece emeklilik yatırım fonu benzer kurumsal yatırımlar konusunda uzmanlaşmalarını sağlamak amacıyla Koordinasyon Kurulu tarafından uygun görülenler emeklilik yatırım fonu portföy yöneticisi olacaktır.

Bu madde ile, ayrıca, emeklilik şirketi ve portföy yöneticisi arasında yapılacak portföy yönetim sözleşmesine ilişkin hususlar düzenlenmiş olup söz konusu sözleşmelerin Sermaye Piyasası Kurulu tarafından onaylanması zorunluluğu getirilmiştir.

Diğer taraftan, portföy yönetimi hizmetinde rekabet ve etkinliğin sağlanmasını teminen emeklilik şirketinin, portföy yöneticilerinin, fon yönetiminde gerekli özen ve basireti göstermemeleri, Kurulun portföy yöneticiliğine ilişkin ilkelerine aykırı hareket etmeleri, mali bünyelerinin zayıfladığının tespit edilmesi gibi durumlarda, portföy yönetim sözleşmesini feshedip, Kurulca öngörülen başka portföy yöneticileri ile portföy yönetim sözleşmesi imzalayabilmesi hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, benzer koşulların varlığı halinde Sermaye Piyasası Kuruluna da portföy yöneticilerini değiştirme yetkisi tanınmıştır.

Madde 22. — Emeklilik yatırım fonlarında yer alacak sermaye piyasası araçları ile bunlara ilişkin sınırlamalar ve emeklilik şirketi tarafından kurulması zorunlu olan üç emeklilik yatırım fonuna ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın görüşü alınarak Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenecektir.

Kurulması öngörülen farklı portföy yapılarına sahip üç değişik yatırım fonu ile katılımcılara kendi risk-getiri tercihlerine seçim hakkı sağlanması amaçlanmaktadır. Böylece farklı risk gruplarında veya farklı risk tercihleri olan katılımcılar, farklı portföy yapısına sahip emeklilik yatırım fonlarını seçebileceklerdir. Ayrıca, önceki maddelerde de belirtildiği üzere, katılımcılara belirli süreler içerisinde katkılarının değişik portföy yapısına sahip aynı emeklilik şirketinin emeklilik yatırım fonları arasında hangi oranlarda paylaştırılacağına da karar verebilecektir. Böylelikle, bireyler yatırımını yönlendirmede seçim hakkı verilmesi ve fon varlıklarını kısmen yöneterek sahiplik duygusu yaratılması amaçlanmaktadır. Buna göre, bireylerin kendi başlarına portföy yönetirken sahip oldukları bazı avantajlar bireysel emeklilik sistemine aktarılarak kısa vadeli bireysel yatırımlar yerine uzun vadeli kurumsal yatırım olanaklarının geliştirilmesi sağlanmış olacaktır.

Burada düzenlenmesi gereken en önemli konulardan birisi emeklilik fonu içtüzüğünde yer alacak yatırım araçlarına ilişkin sınırlamalardır. Emeklilik yatırım fonlarında hisse senetleri ile yabancı yatırımlara ilişkin sınırlamaların belirlenmesinin ülke ekonomisi açısından oldukça önemli yansımaları olacaktır. Örneğin, bireysel emeklilik sisteminin kurulmasını müteakip ilk yıllarda da yabancı yatırımlara ilişkin azami oranların belirlenmesi ve zaman içerisinde fon varlıklarının miktarına bağlı olarak bu oranların yumuşatılması uygun olacaktır. Bununla birlikte, başlangıçta bireysel emeklilik sistemi ile yaratılacak fonların önemli bir kısmının mutlaka yurt içinde kalmasının sağlanması ve ülke ekonomisine katkıda bulunması gerekir.

Bununla birlikte, eğer emeklilik fonlarında biriken miktarların ülkedeki, tasarruf araçlarının değerinin üzerinde olması durumunda yatırım gelirlerini sadece ülke ekonomisinin gelirlerine endekslemek uzun vadede bireysel emeklilik sisteminin bireylere sağlayacağı getiri oranının azalmasına neden olacaktır. Bu fonların gelişmesine ve artışına paralel olarak diğer ülkelerdeki gelişmekte olan sermaye piyasalarından veya yatırım olanaklarından yararlanılması uygun olacaktır.

Benzer şekilde hisse senetlerine yapılacak yatırımların azami oranlarının belirlenmesi de oldukça önemlidir. Bilindiği üzere, hisse senetleri uzun vadede reel getiri sağlayan ancak kısa vadede getiri oranı en çok dalgalanan yatırım aracıdır. Bireylerin yatırım araçları arasındaki risk-getiri farklılıklarını yeterince anlamadan tüm birikimlerini hisse senedi ağırlıklı emeklilik yatırım fonlarına yönlendirmeleri ve yatırım fonları arasındaki tercihlerini uzun vadeli getiri yerine kısa vadeli dalgalanmalara göre belirlemeleri bireysel emeklilik sisteminin uzun vadeli kurumsal yatırım özelliğini azaltacaktır. Yani katılımcılar kısmen kısa vadeli dalgalanmalara göre bir fondan diğerine veya bir şirketten diğerine geçebileceklerdir. Bu durum ise şirketlerin ve portföy yöneticilerinin uzun vadeli portföy stratejileri oluşturmak yerine, ne kısa vadeli yatırım stratejileri oluşturmalarına neden olacaktır.

Buna göre, fon-portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler ve fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esasların Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenmesi öngörülmektedir. Emeklilik yatırım fonu portföylerinin sağlıklı bir şekilde oluşturulması amaçlanmıştır.

Madde 23. – Bireysel emeklilik sisteminde bireysel emeklilik hesaplarına kolay erişimin sağlanması, fon varlıklarının emeklilik şirketi ve portföy yöneticisi varlıklarından ayrı olarak katılımcılar adına saklanması, sistemin güvenilirliğinin artırılması, fonlardaki birikimlerin kolaylıkla başka şirketlere aktarılabilmesi ve portföy yönetimine kolaylık sağlanması nedeniyle fon portföyündeki varlıkların Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenecek bir merkezî kuruluşta saklanması hüküm altına alınmıştır.

Katılımcıların hesaplarına ulaşabilmesi ve işlemlerin katılımcı bazında yapılması için gerekli düzenlemeler yapılması öngörülmüştür.

Madde 24. — Emeklilik şirketinin talebi üzerine söz konusu şirkete ait emeklilik yatırım fonlarının birleştirilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bununla birlikte, gerekli olduğu durumlarda Sermaye Piyasası Kuruluna da fonları birleştirme konusunda yetki alınmıştır.

Emeklilik yatırım fonu sadece bireysel emeklilik sistemine yönelik katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarındaki fon tutarlarını temsil ettiğinden bu kanun kapsamındaki aynı şirkete ait bir diğer emeklilik yatırım fonu ile birleştirilmesi gerekmektedir.

Söz konusu birleştirmelere yönelik esas ve usuller Kurul tarafından belirlenir.

Madde 25. — Emeklilik yatırım fonları süresiz olarak kurulmasına rağmen aşağıda belirtilen durumların gerçekleşmesi halinde katılımcıların hak ve menfaatlerini korumak amacıyla Koordinasyon Kurulunun belirleyeceği esaslar dahilinde başka bir emeklilik şirketine devredilmesi hüküm altına alınmıştır:

- a) Emeklilik şirketinin bir yıl öncesinden fesih ihbarında bulunması,
- b) Emeklilik şirketinin fon kurmaya ilişkin şartlarını kaybetmesi,
- c) Emeklilik şirketinin mali bünyesinin zayıflaması nedeniyle bu kanunun 14 üncü maddesi kapsamına alınması.

Böylece, katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimleri bir başka şirketin emeklilik yatırım fonları aracılığı ile yatırıma yönlendirilerek süreklilik sağlanacak ve emeklilik şirketinin bünyesinde meydana gelecek problemlerden katılımcılar etkilenmeyecektir.

Madde 26. — Bireysel emeklilik sisteminin sağlıklı bir yapılanma ve büyüme kaydetmesinin temel fonksiyonlarından biri de denetimdir. Bu sebeple, emeklilik şirketinin, fonların ve portföy yöneticileri ile saklayıcıların bu kanun kapsamındaki faaliyetlerinin yıllık olarak Müsteşarlık ve Kurul tarafından denetime tâbi tutulması öngörülmüştür.

Ayrıca, teknik değerlendirmenin daha düzenli izlenebilmesi ve sigortacılık faaliyetlerinin takip edilebilmesi açısından emeklilik şirketinin aktüeryal denetiminin, bu kanun çerçevesinde yürütülen emeklilik faaliyetleri ile sigortacılık faaliyetlerinin, Müsteşarlık adına Sigorta Denetleme Kurulunca yapılmasının uygun olacağı düşünülmüştür. Emeklilik şirketinin fonlarına, portföy yöneticilerine ve saklayıcılara ilişkin hesap ve işlemleri ise Sermaye Piyasası Kurulu tarafından izlenip denetlenecektir.

Denetimlere ilişkin raporlar, denetimi yapan birim tarafından değerlendirilecek ve sonuçlandırılacaktır.

Madde 27.— Bu madde ile emeklilik şirketlerinin mali denetiminin bağımsız denetim kuruluşları tarafından yılda en az bir kez yapılması zorunlu kılınmış olup, emeklilik yatırım fonlarının hesap ve işlemleri ise ayrıca, üçer aylık dönemler itibariyle bağımsız dış denetime tâbi olması öngörülmüştür.

Madde 28. — Emeklilik şirketleri ve araçların kişi ve kuruluşlar ile katılımcılara ve kamuya açıklanacak bilgilerde, ilân, reklâm ve broşürlerinde gerçeği yansıtmaları, yanıltıcı ve aldatıcı olmamaları, bireysel emeklilik sisteminin yapılanma ve gelişme sürecinde önem arz etmektedir. Bu bağlamda yapılacak ilân, reklâm ve broşürler ile bu amaca yönelik her türlü faaliyetlerde azami

güvenirliginin saglanması ve katılımcılara bilgi erişiminin temin edilmesi bu madde ile hüküm altına alınmıştır.

Madde 29. — Bu kanunun hükümlerine ve Koordinasyon Kurulu, Müsteşarlık ve Kurul tarafından alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğler ile yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması ve söz konusu fiillerin tekrarı halinde uygulanacak idari para cezaları ve ilgili diğer hususlar bu madde ile düzenlenmiştir.

Madde 30. — Bireysel emeklilik kanununa tâbi gerçek ve tüzel kişilerin, emeklilik şirketlerinin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensuplarının, portföy yönetim şirketinin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensuplarının, bu kanunun uygulanması ve uygulanmasının denetiminde görev alanların, bu kanuna tâbi kuruluşların mensupları ve diğer görevlilerin, bu kanuna tâbi kuruluşların itibarını kırabilecek veya servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olan ya da bu yolda asılsız haberler yayanların adli suç olarak değerlendirilecek halleri ve bunlara ilişkin cezalar bu madde ile düzenlenmiştir.

Madde 31. — Bu madde, bireysel emeklilik kanununda belirtilen cezalara ilişkin suçlardan dolayı kovuşturma yapılması ve usulün belirlenmesine ilişkin olarak düzenlenmiştir.

Madde 32. — Bu kanuna göre suç teşkil eden hareket ve fiiller başka kanunlara göre de cezayı gerektirdiği takdirde faileri hakkında en ağır cezayı gerektiren kanun maddesi uygulanacağı bu madde ile hüküm altına alınmıştır. Aynı maddeyle, 29.6.1956 tarih ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun, sorumluluğu gerektiren hükümleri saklı tutulmuştur.

Madde 33. — Bu kanunda Koordinasyon Kurulunun, Müsteşarlığın ve Kurulun belirlemeye yetkili kıldığı hususların yönetmeliklerle düzenleneceği bu madde ile hüküm altına alınmıştır. Yönetmelikler bu kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde hazırlanarak çıkartılması ve yürürlük tarihlerinin kanunun yürürlük tarihi ile paralellik teşkil etmesi, bireysel emeklilik sisteminin hayata geçme aşamasında bütünselliği sağlayacak olup, uygulamada mevzuatın gecikmesinden kaynaklanabilecek sorunları bertaraf edecektir.

Geçici Madde 1. — Bu madde ile bireysel emeklilik kanununa ilişkin kararname, yönetmelik ve tebliğler çıkarılıncaya kadar, bunların düzenleyeceği konulara ilişkin mevzuatın bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına olanak tanınarak sistemin ara dönemde işlevselliğinin temin edilmesi öngörülmektedir.

Geçici Madde 2. — Bu kanunda 1 Ocak 2025 tarihine kadar bireysel emeklilik sistemine dahil olan kişilerin sisteme giriş tarihinden itibaren en az 10 yıl sistemde kalmak koşuluyla 56 yaşını tamamladıktan sonra sistemden emekli olmaya hak kazanacakları hüküm altına alınmış olup, bu madde ile söz konusu tarihten itibaren emekli olmaya hak kazanma yaşının sosyal güvenlik kurumlarına dahil olacak kişilerin emekli olmaya hak kazanma yaşı ile paralel bir seyir izlemesi bakımından 60'a yükseltilmesi öngörülmüştür.

Geçici Madde 3. — Bu madde ile kanunun yayımı tarihinden önce, hayat branşında faaliyet gösteren ve yeni poliçe akdetme yetkisi olan sigorta şirketlerinin hangi şartlar dahilinde emeklilik branşı ruhsatı alabileceklerine ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Geçici Madde 4. — Bu madde, kanunun yayımı tarihinden önce hayat sigorta branşında faaliyet gösteren şirketlere bu kanun kapsamında emeklilik branşında ruhsat alarak faaliyete geçmelerini müteakip iki yıllık bir zaman zarfı içerisinde mevcut birikimli hayat sigorta portföylerinde yer alan

sigortaların birikimlerini sigortalıların talebi halinde bireysel emeklilik sistemine intibaklarının yapılabilmesine olanak sağlanmıştır. İntibak aşamasındaki prosedürlerin genel çerçevesi de yine bu madde ile belirlenmiştir.

Madde 34. – Bu madde ile kanunun yürürlük tarihi belirlenmiştir. Kanun, yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girecektir. Bu altı aylık süreç içerisinde bireysel emeklilik sisteminin işleyişine ilişkin mevzuatın ve altyapının tamamlanması, teşkil edilmesi planlanmıştır.

Madde 35. – Bu madde kanunun son maddesi olup, kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu tarafından yürütüleceğine ilişkindir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

19.12.2000

Esas No. : 1/693

Karar No. : 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca, 16.5.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 22.5.2000 tarihinde esas komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, tali komisyon olarak da Adalet Komisyonu ile Komisyonumuza havale olunan "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu Tasarısı" Komisyonumuzun 16.12.2000 tarihinde yaptığı 17 nci birleşimde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Recep Önal ile Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; sosyal güvenlik kavramı, toplumsal dayanışmanın bir gereği olarak 20 nci yüzyılda gelişerek, ülkelerin ekonomik kalkınmasının dinamiği, üretim ve verimliliğinin en önemli unsuru haline gelmiştir. Sosyal güvenlik, başta ILO sözleşmeleri olmak üzere uluslararası düzeyde temel bir insan hakkı olarak kabul edilmiştir. Çağımızda toplumlar için sosyal güvenlik sistemi; beşeri sermayenin sağlıklı bir şekilde gelişmesi, gelirin yeniden ve daha adil dağıtımı ve toplumsal barış ve adaletin sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesinin önemli bir aracı olarak değerlendirilmektedir.

Dünyada, 1970'lerden sonra bir çok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede refah devleti anlayışı çerçevesinde oluşturulan sosyal güvenlik sistemlerinde ülkelerin sosyal ve ekonomik yapılarındaki değişimlere paralel olarak reorganizasyon ihtiyacına gerek duyulmuştur. Ülkemizde de, özel sektörde yüzde 50'ye varan kayıtdışı istihdam, genç emeklilik uygulamaları sonucu aktif-pasif sigortalı sayısındaki dengesizlik, sosyal güvenlik kuruluşları arasındaki norm ve standart farklılıkları ile prim karşılığı olmaksızın yapılan sosyal ödemeler gibi nedenlerden dolayı sosyal güvenlik sisteminde idari, mali ve kurumsal alanda düzenlemeler yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bu çerçevede, işsizlik sigortası sisteminin kurulması, kayıtdışı istihdamı önleyici ve tahsilatı artırıcı tedbirler alınması, emekli yaşı ile prim ödeme gün sayısı ve prime esas ücret tavanının yükseltilmesini öngören düzenlemeleri kapsayan 28.8.1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanun yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun ile getirilen düzenlemelerin tamamlayıcı unsurunu, gönüllü katılıma bağlı bireysel emeklilik hesaplarına dayalı fonlu bir emeklilik sisteminin oluşturulması teşkil etmektedir.

Günümüzde, birçok ülkede yaşlılık aylığı veya emekliliğe yönelik sosyal güvenlik alanında sorunların çözümünde; kamu sosyal güvenlik kurumlarınca sağlanan, zorunlu katılma dayalı, her bireye emeklilikte yaşayabileceği asgari bir geliri sağlama amacına yönelik sosyal güvenlik sistemi ile çoğunlukla işyeri bazlı, bireylerin aktif çalışma yaşamlarındaki gelirlerini korumaya yönelik zorunlu veya isteğe bağlı fonlu veya fonsuz emeklilik sistemi yanında, bireylerin gönüllü katkılarından oluşan ve bireysel hesaplardan takip edilen fonlu sistemden teşekkül eden çok basamaklı bir emeklilik sistemi uygulanmaktadır. Bireysel hesaplardan takip edilen fonlu sisteme dayalı emeklilik sisteminde biriken tasarruflar uzun vadeli yapısından dolayı özellikle OECD üyesi ülkelerin ekonomik kalkınmalarında önemli katkılar sağlamıştır.

Ülkemizde, kısmen hayat sigortası şirketlerince yürütülen isteğe bağlı bireysel emeklilik sistemi dışındaki sistemler kamu sosyal güvenlik kuruluşlarınca yerine getirilmektedir. Ülkemizde bireylerin sosyal güvenlik kurumlarından sağlanan emeklilik gelirleri, prime esas masraf ve tavanlara ilişkin sınırlamalar nedeniyle yeterli olmadığından, hem bireysel tasarrufların değerlendirilerek çalışanlara emekliliklerinde yeterli gelir imkânı yaratılması, hem de ulusal tasarrufların ülke ekonomisinin hizmetine sunulması açısından, bireysel emeklilik sisteminin oluşturulmasında yarar görülmektedir.

Tasarı ile; kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcı bir unsuru olarak, herhangi bir işyerinde çalışma zorunluluğuna bağlı olmaksızın 18 yaşını dolduran herkesin katılabileceği, bireylerin emekliliğe yönelik gönüllü tasarruflarını düzenleyen, bireysel emeklilik hesaplarına dayalı fonlu bir sisteminin kurulması amacıyla;

– Belirlenmiş katkı esaslarına göre sisteme giren katılımcıların ve varsa isteğe bağlı olarak işverenlerin katkılarının toplanmasıyla ayrı ayrı bireysel hesaplardan oluşan fonların oluşturulmasına,

– Fonlardaki birikimlerin sermaye piyasası kurallarına göre değerlendirilerek, süre sonunda biriken fonların toplu para veya emekli aylığı şeklinde ödenebilmesine,

– Emeklilik konusunda uzmanlaşmış, güçlü mali bünyeye ve yüksek sermayeye sahip emeklilik şirketlerinin oluşturulmasına,

– Katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarındaki tüm birikimlerini talepleri halinde bir diğer emeklilik şirketine aktarabilmelerine ve dolayısıyla hizmet kalitesi yönünden emeklilik şirketleri arasında rekabet ortamının yaratılmasına,

– Emeklilik yatırım fonlarına ilişkin genel esasların belirlendiği fon içtüzüğüünün asgari şartlarının belirlenmesine,

– Birikimlerin reel değerinin korunması ve yüksek getiriyi sağlamak amacıyla bireysel emeklilik hesaplarındaki varlıkların uzman portföy yönetim şirketleri tarafından yönetilmesine,

– Fonlu sisteme katılacak kişiler ile emeklilik şirketi arasında yapılacak sözleşmenin genel anlamda esas ve usullerinin oluşturulmasına,

– Kamuda bireysel emeklilik sistemini çeşitli yönleri ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgilendiren Bakanlıklar arasında mevzuat düzenlemesine ve emeklilik şirketlerinin faaliyetlerinin denetlenmesi açısından koordinasyon sağlanması amacıyla Bakanlıklar ile kamu kuruluşları arasında bir koordinasyon kurulunun oluşturulmasına,

– Sisteme katılma, ayrılma ve emeklilik koşulları ile katılımcıların hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesine,

İlişkin düzenlemeler öngörülmektedir.

Komisyonumuz, Tasarının geneli üzerinde yaptığı görüşmeler esnasında ortaya çıkan genel kanı doğrultusunda, konunun ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla bir alt komisyon kurulmasına karar vermiştir.

Alt Komisyonumuz, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı ve Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılımlarıyla 18.12.2000 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, titiz ve kapsamlı inceleme ve değerlendirmeler sonucunda görüşme ve temennilerini bir rapor olarak Komisyonumuza sunmuştur.

Komisyonumuz bu defa, 19.12.2000 tarihinde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Recep Önal ile ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin de katılımlarıyla Alt Komisyon raporunu da dikkate alarak yapmış olduğu 19 uncu birleşimde, Alt Komisyon Raporunda belirtilen hususlar doğrultusunda Tasarının maddeleri üzerinde yaptığı değerlendirmeler sonucunda;

Tasarının;

• 1 inci maddesine ilişkin olarak; bireysel emeklilik sisteminde, çalışanların yanında isteğe bağlı olarak işveren katkılarının da olmasının, gerek kamu kesimi, gerekse özel kesim açısından işverenlere ek yük getirme olasılığı dikkate alınarak, istihdam yükünü artırmaması ve reel sektörden mali sektöre fon aktarımına yol açmaması, ayrıca Tasarının 6 ncı maddesinde belirtilen çalışanların sistemden ayrılması halinde, işveren katkı payının emeklilik şirketinin kontrolünde kalacağı da dikkate alındığında, "varsa isteğe bağlı işveren katkıları" şeklindeki bir ifadenin gönüllülük esasına dayanan sistemin bütünlüğü açısından yararlı olmayacağı, zira Gelir Vergisi Kanununda işverenlerin böyle bir düzenlemeye gerek olmaksızın çalışanlar adına katkıda bulunabilme olanağının mevcut olduğu, bu nedenlerle isteğe bağlı da olsa işverenlerin katkılarına ilişkin düzenlemelerin Tasarıdan çıkarılmasının yerinde olacağı,

• 3 üncü maddesine ilişkin olarak; Bireysel emeklilik sistemine ilişkin faaliyetleri düzenlemek, denetlemek ve uygulamaları koordine etmek amacıyla kurulması öngörülen koordinasyon kurulu yerine, bağımsız ve özerk bir Bireysel Emeklilik Denetleme ve Düzenleme Kurulu kurulmasının, idarenin istikrarı ve sistemin objektif kriterler çerçevesinde işlemesine olanak sağlanması açısından daha yararlı olacağı, bu düzenleme gerçekleştirilemediği takdirde, Hazine Müsteşarlığı bünyesinde bir danışma kurulunun oluşturulması ve koordinasyon kuruluna bırakılan görev ve yetkilerin de Hazine Müsteşarlığınca yerine getirilmesinin uygulamada etkinliği artıracığı,

• 4 üncü maddesine ilişkin olarak;

– Bireysel emeklilik sistemine katılabilme şartının hukuk sisteminde yer alan genel uygulama ile uyumlu hale getirilmesi gerektiği,

– Haksız rekabete yol açmaması amacıyla dönemlere ve şartlara göre değişmeyecek objektif kriterlerin emeklilik sözleşmesinin genel şartları olarak madde metninde yer almasında yarar görüldüğü,

– Emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususların katılımcıların okuyup anlayabileceği açıklıkta ve yazıların büyük harf olarak yazılmasının sağlanması amacıyla Hazine Müsteşarlığına gerekli yetkinin verilmesi yönünde düzenlemenin yapılması,

• 5 inci maddesine ilişkin olarak; Katılımcıların, emeklilik şirketinden birikimleri ve kazanılmış hakları konusundaki taleplerinin, teknolojinin hızla geliştiği bir çağda, elektronik ortamda da verilebilmesine olanak sağlamak amacıyla yazılı verilme şartının kaldırılmasının uygun olacağı,

• 6 ncı maddesine ilişkin olarak;

– Bireysel emeklilik sisteminde 56 yaş olarak öngörülen emeklilik yaşının, sistemin kişilere yaşlıklarında ek gelir sağlamak olan öncelikli amacı da dikkate alındığında, yeni kurulacak sisteme katılımı engelleyici bir unsur olarak değerlendirildiğinden, 50 yaş olarak değiştirilmesi ve geçici 2 nci maddenin bu çerçevede sisteme katılımı ve kalıcılığı teşvik amacıyla Tasarı metninden çıkarılması,

– Katılımcılardan emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunanların, eğer işveren katkıları da varsa, bu katkıları da kendi birikimleri ile birlikte alabilme olanağı bulunmamasının, işverene yük getirdiğinin bir göstergesi olarak, Tasarının 1 inci maddesinde belirtilen reel sektörden mali sektöre kaynak aktarımına yol açacağı gerekçesinden hareketle metinden çıkarılmasının yararlı olacağı,

• 9 uncu maddesine ilişkin olarak;

– Bireysel emeklilik alanında faaliyette bulunmak amacıyla kurulacak şirketlerde 20 trilyon liralık ödenmiş sermaye şartı, Avrupa Birliği ülkelerindeki normlar dikkate alındığında, sistemde oluşturulması hedeflenen rekabet ortamının kurulmasına engel teşkil edebileceğinden, emeklilik şirketlerinin kuruluş sermayelerinin 20 trilyon lira, ödenmiş sermayelerinin ise 10 trilyon lira olarak belirlenmesi ve katılımcı sayısındaki artışa göre ödenmiş sermaye miktarının da artırılmasına olanak verecek bir kademelendirme sisteminin oluşturulmasında yarar görüldüğü,

– Emeklilik şirketlerinde kurucu olamayacak kişiler arasında, örgütlü suçlara iştirak etmiş olmaktan dolayı hüküm giymiş olanların da dahil edilmesi ve madde metninde geçen mali piyasalar kavramına açıklık getirilmesinin uygun olacağı,

• 14 üncü maddesine ilişkin olarak;

– Emeklilik şirketlerinin mali bünyelerinin zayıfladığına gösterge olacak mali rasyoların açıkça belirtilmesinde, uygulamada Hazine Müsteşarlığının etkinliğini sağlamak açısından yarar görüldüğü,

– Emeklilik şirketleri, sözleşmeden doğan yükümlülüklerini ya da Hazine Müsteşarlığının mali bünyelerini iyileştirmelerine dönük taleplerini yerine getirmedikleri takdirde, Hazine Müsteşarlığının yetkilerinin bu şirketlerin yöneticilerini görevden alabilmesine imkân verecek doğrultuda genişletilmesinin, olağanüstü durumlarda Müsteşarlığın etkin bir şekilde hareket etmesine olanak sağlayacağı,

• 15 inci maddesine ilişkin olarak; emeklilik şirketleri, katılımcıların işlemlerini 30 gün içerisinde sonuçlandırmadıkları takdirde, katılımcıların menfaatlerini korumaya yönelik mekanizmaların oluşturulmasında yarar görüldüğü,

• 19 uncu maddesine ilişkin olarak; Emeklilik şirketlerinin fon içtüzüğüünün Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân edilmesinin yanında, sermaye piyasası mevzuatında olduğu gibi, diğer yazılı basında da duyurulabilmesine olanak verilmesinin kamuoyunun bilgilendirilmesi açısından yararlı olacağı,

• 21 inci maddesine ilişkin olarak; Bireysel emeklilik sisteminin etkin bir şekilde çalışması açısından, madde metninin yüksek enflasyon gibi genel ekonomik istikrarsızlık ortamlarında, katılımcıların birikimlerini korumaya yönelik tedbirlere yer verecek şekilde düzenlenmesinin kuruluş aşamasında sisteme güveni artırarak, katılımları teşvik edeceği,

• 22 nci maddesine ilişkin olarak;

– Bireysel emeklilik sisteminden ani ve büyük oranlarda çıkış ihtimaline karşı, likidite ihtiyacının sağlanabilmesi ve katılımcıların birikimlerine asgari bir koruma getirilmesi amacıyla, emeklilik yatırım fonlarının portföylerinin asgari bir oranının, özel tertip Devlet borçlanma senetlerine, plasmanına olanak verilmesinin, sisteme güveni artırması açısından yararlı olacağı,

– Fon varlıklarının yurt dışındaki yatırım araçlarına plase edilebilmesine üst sınırlama getirilmesinin katılımcıların korunması açısından yararlı olacağı,

– Fon varlıklarının basiretli yönetim ilkesi doğrultusunda yönetilmesini sağlayacak etkin tedbirlere madde metninde yer verilmesi gerektiği,

• 23 üncü maddesine ilişkin olarak; Madde metninde yer alan bazı kavramların Tasarımın ikinci maddesinde yer alan tanımlar ile paralellik sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiği,

• 27 nci maddesine ilişkin olarak;

– Emeklilik şirketlerinin bağımsız dış denetim kuruluşlarınca yıl içinde de bağımsız denetime tâbi tutulabileceklerine açıklık getirilmesi gerektiği,

– Bağımsız dış denetim kuruluşlarının, Sermaye Piyasası Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendindeki düzenlemeye benzer şekilde, 3568 sayılı Kanuna göre bağımsız dış denetimde bulunacak denetim kuruluşlarının çalışma esas ve usullerinin Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği ile istişarede bulunmak suretiyle tespit edilerek listeler halinde ilân edilmesinin sağlanması, böylece bağımsız denetim kuruluşlarında görev alacak uzmanların ve kuruluşların çalışma esas ve usulleri ile disiplin kurallarının etkin bir şekilde işletilmesinin 3568 sayılı Yasa çerçevesinde sağlanmasının amaçlandığı,

• 29 uncu maddesine ilişkin olarak; İdarî para cezalarının miktarlarının günün ekonomik şartları ile hukuk mevzuatına göre yeniden belirlenmesinde idarenin etkinliğini artırması açısından yarar görüldüğü,

• 30 uncu maddesine ilişkin olarak; Adli suç ve cezaların gerek caydırıcılığı gerekse diğer mevzuattaki hükümler dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi,

Şeklindeki görüş ve temennilerinin bir rapor halinde düzenlenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Metin Şahin</i>	<i>Hayrettin Özdemir</i>	<i>Nihat Gökbulut</i>
Antalya	Ankara	Kırıkkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	<i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i>	<i>Gaffar Yakın</i>
Bartın	Adıyaman	Afyon

Üye	Üye	Üye
<i>Sait Aba</i>	<i>M. Zeki Sezer</i>	<i>Cengiz Aydođan</i>
Afyon	Ankara	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>M. Güven Karahan</i>	<i>Hilseyin Arabacı</i>	<i>Necati Yönder</i>
Balıkesir	Bilecik	Bingöl
Üye	Üye	Üye
Zeki Ergezen	<i>Hayati Korkmaz</i>	<i>Ođuz Tezmen</i>
Bitlis	Bursa	Bursa
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Hakkı Duran</i>	<i>Mehmet Sadrı Yıldırım</i>	<i>Masum Türker</i>
ankırı	Eskişehir	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Nesrin Nas</i>	<i>Celal Adan</i>	<i>Hasan altıř</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
Üye	Üye	Üye
<i>Arslan Aydar</i>	<i>Mehmet Serdarođtu</i>	<i>Necdet Tekin</i>
Kars	Kastamonu	Kırklareli
Üye	Üye	Üye
<i>Kemal Köse</i>	<i>Ahmet Derin</i>	<i>Süleyman elebi</i>
Kocaeli	Kütahya	Mardin
	(Muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Ergun</i>	<i>ř. Ramis Savaş</i>	<i>Cevat Ayhan</i>
Muđla	Sakarya	Sakarya
		(Muhalefet şerhi eklidir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet akar</i>	<i>Kemal Kabatař</i>	<i>Lütfi eylan</i>
Samsun	Samsun	Tokat
	Üye	Üye
	<i>Bekir Gündođan</i>	<i>Evlıya Parlak</i>
	Tunceli	Hakkâri

MUHALEFET ŞERHİ

1/693 sayılı Bireysel Emeklilik Kanun Tasarısı ile ilgili muhalefet şerhi;

1. Tasarının Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak getirilmesi hatalı olmuştur. Mühim iktisadî ve malî düzenlemenin asli komisyonunun Plan ve Bütçe Komisyonu olması gerekirdi.

2. Bireysel emeklilik, çalışanların emeklilik yıllarında fakirliğe düşmemeleri ve birikecek fonların iktisadî kalkınmaya kaynak teşkil etmesi bakımından mühim bir karardır. Ancak hükümet bu konuda gerekli hazırlığı yapmadan ve konunun kamuoyunda ve komisyonda yeterince değerlendirilmesine imkân vermeden, alelacele 15.12.2000 tarihinde komisyonumuza gelen tasarının bugün maddeleri dahi görüşülmeden, aceleyle getirilmiş alt komisyon raporu esas alınarak, hızla genel kurula sevk edilmesi sağlanmıştır. Tasarı yasak savma usulü ile geçirilmek istenmektedir. Bu bakımdan güven vermemektedir.

3. Birikecek fonların yönetiminin Bakanlıkların müsteşarlarından teşekkül edecek bir kurula verilmesi uygun değildir. Alt komisyon raporunda bağımsız ve özerk bir kurum veya bu olmayorsa Hazine Müsteşarlığı bünyesinde kurulacak bir danışma kuruluna razı olunması uygun değildir. Mutlaka bağımsız ve özerk bir kurum, BDDK veya SPK gibi kurulmalıdır.

4. Fonların değerlendirilmesinde geçmişte yaşanan kötü örnekleri 1960 Tasarruf bonusu, 1981 Banker faciası, müteakip yıllarda, bankerzedeler, dövizzedeler, off-shorezedeler, son banka soygunları gibi, bertaraf edecek ve iştirakçilere güven verecek bir altyapı oluşturulmadığı görülüyor. Ayrıca tasarrufu teşvik ve konut edindirme fonları ve süper emeklilik maceraları endişeleri artırmaktadır.

5. Toplanan fonların reel ekonomi yerine hazine borçlanmalarında kullanılması millî ekonomiye beklenen faydayı getirmeyecektir. Bu yol kapanmalıdır.

6. Fonların yurt dışı emeklilik fonları tarafından götürülmesi, son on yılda hazine, devlet kağıtları ile 156 milyar dolar kaybeden Türkiye için yeni bir kan kaybı olur.

19.12.2000

Cevat Ayhan
Sakarya

Ahmet Derin
Kütahya

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal
İşler Komisyonu
Esas No. : 1/693
Karar No. : 7

16.1.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca hazırlanarak 16.5.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 22.5.2000 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen, "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu Tasarısı", Komisyonumuzun 20.12.2000 tarihinde yaptığı 7 nci Birleşiminde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Recep Önal ile Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güven-

lik Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla incelenip, görüşülmüştür.

Tasarı ile; kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcı bir unsuru olarak, herhangi bir işyerinde çalışma zorunluluğuna bağlı olmaksızın 18 yaşını dolduran herkesin katılabileceği, bireylerin emekliliğe yönelik gönüllü tasarruflarını değerlendiren, bireysel emeklilik hesaplarına dayalı fonlu bir sistemin kurulması amaçlanmaktadır.

Bireysel emeklilik sistemi bu açıdan bireylerin gönüllü tasarrufları ile yaşlıklarında refah düzeylerini artırmalarına yönelik özel bir emeklilik sistemidir. Tasarı ile bireylerin emekliliğe yönelik tasarrufları ile varsa işverenlerin bu amaçla yapacakları katkıların yatırıma yönlendirilmesi, yasal altyapısının oluşturulması ve buna ilişkin kurumsal düzenlemelerin yasalaşması sağlanmaktadır.

Bireysel emeklilik sistemi,

– Yaşlılıkta yararlanmaya yönelik olarak, bireysel tasarruflar için avantajlı bir yatırım seçeneği sunulmaktadır.

– Katılım, tamamıyla gönüllülük esasına dayanmaktadır. Ancak vergisel teşviklerle katılım özendirilmektedir.

– Bireysel hesaplara dayalı fonlu bir sistemdir. Bireylerin emeklilik gelirleri kendi nam ve hesaplarında tutulan katkılar ve bunların getirilerine göre belirlenecektir.

– Bireysel emeklilik sistemi mevcut sosyal güvenlik kurumlarına alternatif değil tamamlayıcı bir emeklilik programıdır. Bu nedenle, hiçbir şekilde kamu sosyal güvenlik sisteminin özelleştirilmesine yönelik değildir.

Bireysel emeklilik sistemine 18 yaşın üzerindeki herkes üye olabilir. Mevcut kamu sosyal güvenlik kurumlarına kayıtlı olan ve aktif olarak primlerini ödeyen üyelere ek avantajlar sunulmaktadır. Bu açıdan kayıtlılığı teşvik ederek hem kamunun vergi gelirlerini hem de SSK ve Bağ-Kur'un prim gelirlerini artırıcı unsurlar içermektedir.

Bireysel emeklilik sisteminin işleyişi kısaca şu şekildedir:

Sistem, tasarı metninde açıkça belirtilmekle birlikte, istendiğinde işverenlerin çalışanları lehine ve adına katkıda bulunmalarına açıktır.

Üye ve varsa işverenin gönüllü olarak yapacakları katkılar çalışanların emeklilik şirketlerindeki bireysel emeklilik hesaplarına aktarılacaktır.

Emeklilik şirketlerinin emeklilik konusunda uzmanlaşacak yüksek sermayeye ve güçlü mali bünyeye sahip, teknik altyapısı diğer mali kuruluşlarla rekabet edebilir düzeyde ve yeterli ve nitelikli elemana sahip bir şirket olmaları esastır.

Emeklilik şirketi, bireysel emeklilik sisteminde faaliyet göstermek için kurulacaktır. Bununla birlikte, mevcut hayat sigorta şirketlerinden emeklilik şirketi olma şartlarına uyanlar yeniden yapılanmaları halinde emeklilik şirketine dönüşebileceklerdir.

Emeklilik yatırım fonları Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatına tâbi mevcut yatırım fonlarına benzer ancak fon miktarı yeni katkılarla artan açık uçlu yeni bir yatırım fonudur.

Her emeklilik şirketi en az 3 değişik risk dağılımına sahip emeklilik yatırım fonu kuracaktır. Emeklilik yatırım fonları sadece bireysel emeklilik sistemine üye olanlara yönelik olacaktır.

Emeklilik yatırım fonlarında aktif fon yönetimi bu konuda uzmanlaşmış portföy yönetim şirketleri tarafından yapılacaktır.

Fon varlıkları ise hem emeklilik sigorta şirketi hem de portföy yönetici şirketinin hesaplarından ayrı olarak birey adına Takasbank gibi merkezi saklama kuruluşlarında saklanacaktır.

Bireyler isteğe bağlı olarak vefat, malûliyet gibi risk teminatlarını da alabilirler. Bireyler bireysel emeklilik sisteminde en az on yıl kalmaları ve 56 yaşını doldurmaları halinde emekli olabileceklerdir.

Emeklilikte, o tarihe kadar bireysel katkılar ile varsa işverenlerin katkılarını nemaları ile birlikte bir kısmı veya tamamı, toplu olarak alınabileceği gibi ömür boyu emeklilik aylığı şeklinde de alınabilecektir.

Üyeler, bireysel emeklilik sisteminden emeklilik tarihinden önce ayrılabilirler. Ancak bu durumda sadece kendi katkılarını nemaları ile birlikte toplu olarak alacaklardır. Bu durumda, erken ayrılanların toplu paraları gelir vergisine konu olacak ve vergilendirilecektir. İşveren katkıları ise birey adına emeklilik tarihine kadar yatırıma yönlendirilmeye devam edilecektir.

Bireysel emeklilik sistemi ile getirilen en önemli düzenleme üyelere seçim hakkı sunulmasıdır. Üyeler; en az bir yıl belli bir şirkette kalmış birikimlerini daha verimli olduğunu düşündükleri bir başka emeklilik şirketine aktarabilecektir.

Tasarının geneli üzerinde olmak üzere sayın bakan tarafından yapılan açıklama ile;

Ülkemizde sosyal güvenlik sisteminde yaşanan mali, kurumsal ve idari sorunların çözümüne yönelik olarak 1999 yılı Ağustos ayında sosyal güvenlik reformunun birinci aşamasının başlatıldığı ve bu düzenlemenin olumlu etkilerinin beklenenin üzerinde olduğu,

Sosyal güvenlik alanındaki reform ve bunların devamı niteliğindeki sosyal güvenlik kurumlarının yeniden yapılandırılmasına yönelik mevzuat düzenlemeleri ile mevcut kamu sosyal güvenlik sisteminin güçlendirilmesi ve kurumları yeniden yapılandırılarak daha nitelikli ve yaygın sosyal güvenlik hizmetinin sağlanmasının hedeflendiği belirtilerek, tasarı ile sosyal güvenlik reformunun önemli bir parçası olarak vatandaşların emekliliğe yönelik, gönüllü tasarruflarını düzenleyici bireysel emeklilik hesaplarına dayalı fonlu bir sistemin öngörüldüğü,

Bireylere emekliliklerinde ek bir gelir sağlayarak refah düzeylerini artırma amaçlı sistemin, kamu sosyal güvenlik sistemini tamamlayıcı özelliğinin de buradan kaynaklandığı,

Bireylerin ve varsa işverenlerin ödeyecekleri katkıların her bir katılımcı için ayrı hesapta toplanacağı ve yatırıma yönlendirileceği ve emeklilik tarihine kadar bireysel hesaplarda biriken bu katkıların, bireylere, emekliliklerinde ek gelir sağlarken aynı zamanda uzun vadeli yatırım araçlarının yüksek getirisinden de faydalanılmış olacağı,

Bireysel refah seviyesinin yükselişi yanında uzun vadeli altyapı yatırımları için gerekli fonların sağlanacağı ve yeni yatırım, finansman olanakları ile istihdamın da genişleyeceği,

Bireylerin, emekliliklerine yönelik tasarruflarda bulunarak yarınlarını güvence altına alırken aynı zamanda ekonomik kalkınmayı yaratacak büyük yatırımlara kaynak sağlayıp yeni iş olanaklarının doğmasına da neden olacakları belirtilmiştir.

Sayın Bakan tarafından ayrıca;

Sistemin nimet-külfet dengesini tam olarak sağlayan bireysel hesaplara dayalı fonlu bir sistem olduğu,

Katılımın 18 yaşın üzerindeki herkese açık olduğu, bir işyerinde çalışanlar ile serbest çalışanlar veya ev hanımları dahil herkesin tasarrufları nispetinde bu sisteme katılabileceği ve burada getirilen sistem ile, kayıtdışı istihdamı azaltmak amacıyla, çalışanlara ve gelir vergisi mükelleflerine ek avantajların sağlandığı,

Katılımın gönüllülük esasına dayanmasının başta vergi teşvikleri olmak üzere yapılacak düzenlemelerin ve yaratılacak güven ortamının daha fazla katılımı sağlayacağı,

Katılımcılara daha çok seçim hakkının verilmesinin birikimlerini başka bir şirkete aktarabilecek olanaklarının sağlanması ile rekabetçi bir piyasa yaratıldığı ve ülkemizin sürdürülebilir ekonomik kalkınmasının hızlandırılması açısından büyük önem taşıdığı da belirtilmiştir.

Komisyonumuz, Tasarımın geneli üzerinde yaptığı görüşmeler sırasında ortaya çıkan genel kanaatine, konunun daha ayrıntılı bir şekilde incelenerek olgunlaştırılması amacıyla bir alt komisyon kurarak çalışmaların bu şekilde devam ettirilmesine karar vermiştir.

Bolu Milletvekili Mustafa Karşoğlu, Bursa Milletvekili Orhan Şen, Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler, İstanbul Milletvekili Emre Kocaoğlu ve Gaziantep Milletvekili İbrahim Konukoğlu'ndan oluşturulan Alt Komisyon 3.1.2001 tarihinde, Alt Komisyon Başkanlığına İstanbul Milletvekili Emre Kocaoğlu'nu seçerek çalışmalarına başlamıştır.

Alt Komisyon, Tasarımın tali komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından Komisyonumuza sunulan raporu ve önerileri de dikkate alarak çalışmalarını sürdürmüştür.

Alt Komisyon, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı ve mevcut hayat sigortası şirketleri temsilcilerinin de toplantılara katılımları ile yaptığı kapsamlı çalışmalar sonucu 8.1.2001 tarihinde yaptığı son toplantısında tasarıya nihai şeklini veren bir metin hazırlamış ve bu metni Komisyonumuza sunmuştur.

Komisyonumuz bu defa, 11.1.2001 tarihinde Hükümeti temsilen Orman Bakanı Sayın Nami Çağan başkanlığında yine ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin de katılımlarıyla 11.1.2001 tarihinde yaptığı 9 uncu birleşimde Alt Komisyon tarafından hazırlanmış nihai metni görüşmeye başlamıştır.

Alt Komisyon tarafından incelenerek olgunlaştırılan ve Komisyonumuza sunulan Tasarımın yeniden düzenlenen metni Komisyonumuzun çoğunluğu tarafından benimsenmiştir.

Bu anlamda yapılan değerlendirmeler sonunda Alt Komisyon tarafından hazırlanan ve Komisyonumuz tarafından da uygun bulunan değişiklikler şunlardır:

A) Genel Olarak

Tasarıda yer alan işveren katkısı ile ilgili ifadeler madde metninde çıkarılmıştır. Bununla birlikte, Komisyon çalışmaları sırasında bu ifadenin metinden çıkarılmasının yasa hükümlerinin işveren katkılarına olanak sağlamadığı şeklinde yorumlanabileceği endişesi dile getirilmiştir. Bu endişeyi gidermek üzere, işveren katkılarına komisyon raporunda yer verilmesi ve böylelikle işveren katkıları için daha sonra yapılacak vergi düzenlemelerine de dayanak oluşturulmasına karar verilmiştir.

Tasarıda yer alan "bireysel emeklilik koordinasyon kurulu"nun yapısı ve görevleri değiştirilmiştir ve söz konusu kurul "danışma kurulu" şeklinde düzenlenmiştir. Bu Kurula verilmesi istenen yetki ve görevler Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığa verilmiştir.

Komisyon çalışmalarında, bu tasarı ile diğer mali sektör yasaları arasında uyumun ve paralelliğin sağlanmasına özen gösterilmiş ve bu doğrultuda gereken düzenlemeler yapılmıştır.

B) Maddeler Bazında

Tasarının;

- "Amaç ve kapsam" başlıklı 1 inci maddesi,

Amaç ve kapsama ayrı fıkralarda yer verilerek ifadelerde düzeltmeler yapılmış ve üç fıkra şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

- "Tanımlar" başlıklı 2 nci maddesi,

"Koordinasyon kurulu" madde metninden çıkarılmış ve "Bakan veya Bakanlık", "katılımcı", "katkı payı", "birikim ve bireysel emeklilik araçları" ibareleri eklenmek suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

- "Koordinasyon kurulunun yapısı ve görevleri" başlıklı 3 üncü maddesi,

Bireysel emeklilik koordinasyon kurulunun yapısı değiştirilerek "danışma kurulu" şekline dönüştürülmüştür.

Tasarıda bu kurula verilen yetki ve görevler Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan veya Bakanlığa verilmiştir.

Maddenin bölüm başlığı da bu düzenlemeye paralel olarak yeniden düzenlenmiştir.

- "Bireysel emeklilik sistemine katılma ve emeklilik sözleşmesi" başlıklı 4 üncü maddesi,

Madde başlığı ve maddenin bağlı olduğu bölüm başlığı da yeniden düzenlenmek suretiyle, Birinci fıkranın ilk cümlesinde yer alan ifade düzeltilmiş ve sisteme katılım için medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olma şartı getirilmiştir.

Üçüncü fıkra, yönetmelikle düzenlenebilecek bir husus olduğu için metinden çıkarılmış ve ikinci ve dördüncü fıkralar yeniden düzenlenerek birleştirilmiştir.

- "Katılımcıların hak, borç ve yükümlülükleri" başlıklı 5 inci maddesi,

Madde başlığı da içeriğine uygun hale getirilmek ve madde bütünüyle gözden geçirilerek ifadelerde düzeltmeler yapılmak suretiyle,

Tasarının 15 inci maddesinde yer verilen temerrüt hükümleri, bu madde ile ilgili aktarma ve yatırıma yönlendirme açısından bu maddeye taşınmış ve bu hükümler yeniden düzenlenmiştir. Katılımcıların şirket tarafından mağdur edilmesini önlemeyi teminen, emeklilik şirketlerine aktarma işlemlerinde en geç yedi gün, yatırıma yönlendirmede ise en geç iki gün süre tanınmış ve şirketlerin bu süreler sonunda kendiliğinden mütemerrit hale geleceği hüküm altına alınmıştır. Bu süreler zarfında işlemlerin gerçekleştirilmemesi halinde, idari para cezasına ek olarak, katılımcının dahil olacağı fonun getirisi esas alınarak temerrüt veya gecikme cezası uygulanmasına olanak sağlanmıştır.

Katılımcıların birikimlerini ve kazanılmış haklarını bir başka şirkete devretmeleri halinde taleplerinin yazılı olarak yapılması şartı, uygulamada esneklik sağlamak açısından kaldırılmıştır.

Fıkra sayısı dörtten üçe indirilmiştir.

• "Emekli olma ve emeklilik seçenekleri" başlıklı 6 ncı maddesi,

Tasarının, ilgili diğer maddelerindeki değişiklikler de dikkate alınmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin komisyon çalışmalarında görüşülmesi sırasında, emeklilik yaşının katılımcılara esneklik sağlamak ve bireysel emeklilik sistemine genç yaşta katılım teşvik etmek amacıyla 10 yıl sistemde bulunmak koşuluyla 56 yaşında emekli olma hakkının edinilmesine ek olarak 25 yıl sistemde bulunanlara da emekli olma olanağının sağlanması tartışılmıştır. Ancak, katılımcıların değişen süreler için birikim taleplerine yönelik ürünlerin halen hayat sigorta şirketleri tarafından sunulması, bireysel emeklilik sisteminin kamu sosyal güvenlik sistemini tamamlayıcı özelliği ve kamu sosyal güvenlik sistemindeki isteğe bağlı sigortalılar nedeniyle sosyal güvenlik sistemindeki finansal ve toplumsal dengeleri bozmayacak şekilde bu sisteme paralel bir emeklilik yaşının yer almasının uygun olacağı dikkate alınarak emeklilik yaşının tasarıda yer aldığı şekliyle 10 yıl sistemde bulunmak koşuluyla, 56 yaşında emekli olunması şeklinde kabul edilmesi kararlaştırılmıştır.

Yıllık gelir sigortası kapsamında ödemelerin altı aylık olarak da yapılabilmesini temin eden değişiklik tasarıya eklenmiştir.

Bireysel emeklilik sisteminde katılımcılara veya lehdarlara ödenmesi gereken paraların hak sahipleri tarafından aranmamasına ilişkin fıkra yeniden düzenlenmiş ve söz konusu tutarların bu süreler içinde değerlendirilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesinde yapılan değişiklik ile işverenlerin çalışanları adına gönüllü katkıları çıkarıldığından, madde metninde işveren katkılarına ilişkin hükümler çıkarılmıştır.

• "Giriş aidatı, yönetim gideri ve fon işletim masrafları" başlıklı 7 nci maddesi,

Madde başlığı yeniden düzenlenmek suretiyle,

Fıkra sayısı dörtten bire indirilmiş ve maddedeki ifadeler düzeltilmiştir.

• "Emeklilik şirketi" başlıklı 8 inci maddesi,

9 uncu maddenin ilk dört fıkrasının bu maddeye alınması nedeniyle maddenin madde başlığı değiştirilmek suretiyle,

Herhangi bir karışıklığa yer verilmemesini teminen, birinci fıkrada atıf yapılan kanunun tarihi yazılmıştır.

Bu şekilde düzenlenen maddeye tasarının 11 inci maddesinin ikinci fıkrası da yeniden düzenlenerek, bu maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendi olmak üzere eklenmiştir.

Şirketin kuruluş sermayesi 20 trilyon olarak korunmuş ancak, bu tutarın asgari yarısının ödenmiş olması, kalanının ise üç yıl içinde ödeneceğinin taahhüt edilmesi şartı getirilmiş ve bu hüküm (c) bendi olarak düzenlenmiştir.

Dördüncü fıkranın (f) bendi yeni bend eklenmesi nedeniyle (g) bendi olarak düzenlenmiş ve (g) bendinin 3 numaralı alt bendine "cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak" ifadesi eklenerek, bu suçtan mahkum olanların kurucu şirket ortağı olmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

• "Şirketin kuruluş ve faaliyete geçme esasları" başlıklı 9 uncu maddesi,

İlk dört fıkrasının 8 inci maddeye alınması nedeniyle madde başlığı içeriğine uygun olarak yeniden düzenlenmek suretiyle ve söz konusu fıkralar metinden çıkarılarak yeniden düzenlenmiştir.

- "Emeklilik" ibaresinin kullanımı" başlıklı 10 uncu maddesi,

Madde başlığı madde içeriğine uygun hale getirilmek suretiyle,

Halen 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine göre faaliyet gösteren sandıklar ile 743 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren vakıflar ile tasarının sevk edilen haliyle yürürlüğe girmesinden etkilenebilecek diğer gerçek ve tüzel kişilerin, bu kanun tasarısı ile getirilen emeklilik, emeklilik planı, emeklilik fonu, emeklilik yatırım fonu gibi ibarelerin kullanılmamasına ilişkin hükümlerden etkilenmemesini sağlamak amacıyla, maddenin kapsamı daraltılmış ve "bu kanun kapsamında faaliyetlerde buldukları izlenimini verecek şekilde" ibaresi eklenerek bu maddenin uygulanmasında doğabilecek sorunların önüne geçilmesine çalışılmıştır.

Tasarının 28 inci maddesi tek fıkra şeklinde düzenlenmek suretiyle, bu maddenin ikinci fıkrasına alınmıştır.

- "Emeklilik şirketlerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 11 inci maddesi,

Emeklilik şirketinin görev ve sorumluluklarını düzenleyen madde metni başlığıyla birlikte sadeleştirilmiş ve yönetmelik konusu olabilecek ayrıntıdaki hususlar madde metninden çıkarılmıştır.

8 inci maddeye alınan ikinci fıkranın yerine, emeklilik şirketlerinin alacağı aracılık hizmetlerini düzenleme altına almak için bireysel emeklilik araçları tasarıya eklenmiştir. Böylelikle, katılımcılara emeklilik şirketlerince sunulacak aracılık hizmetlerinin kalitesi ve kapsamı, bu fıkra kapsamında alınan düzenleyici işlem yapma yetkisi ile güvence altına alınmaya çalışılmıştır.

- "Yöneticilerin atanması" başlıklı 12 nci maddesi,

Bankacılık, sigortacılık ve diğer mali piyasalara ilişkin mevzuata paralellik sağlamak amacıyla şirketin teşkilât ve organları, yönetim kurulu, genel müdür, genel müdür yardımcıları ve denetim kurulu üyelerinin nitelikleri, bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları madde metnine eklenerek madde başlığıyla birlikte yeniden düzenlenmiştir.

- "Şirket devir ve birleşmeleri" başlıklı 13 üncü maddesi,

12 nci madde gibi bankacılık sigortacılık ve diğer mali piyasalar ilişkin mevzuata paralellik sağlamak amacıyla başlığıyla birlikte yeniden düzenlenmiş ve hisse devirlerine ilişkin yetki Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakana verilmiştir.

- "Mali bünyenin güçlendirilmesi" başlıklı 14 üncü maddesi,

Birinci fıkrasının (e) bendi, anlam bütünlüğünü sağlamak açısından "isteyebilir" ibaresinden sonraya taşınmıştır.

İkinci fıkranın (b) bendi, yeniden yazılmak suretiyle idarenin atama yetkisinin çerçevesi daha belirgin hale getirilmiştir.

Daha önce bireysel emeklilik koordinasyon kuruluna verilmiş olan yetkiler bu Kurulun Tasarının 3 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile "danışma kurulu" niteliğine dönüştürülmesi nedeniyle, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakana verilmiştir.

- "İşlemlerin zamanında sonuçlandırılmaması" başlıklı 15 inci maddesi,

İşlemlerinin zamanında sonuçlanmamasına ilişkin hükümlerin Tasarımın 5 inci ve 6 ncı maddesine taşınması nedeniyle metinden çıkarılmıştır.

Tasarımın 16, 17 ve 18 inci maddeleri bir araya getirilmiş madde başlığı yeniden düzenlenmek suretiyle ve madde kapsamında emeklilik yatırım fonu ve fon içtüzüğü, her madde bir fıkrada toplanmak suretiyle üç fıkra olarak düzenleme altına alınmıştır. Bu hüküm oluşturulan yeni metnin 15 inci maddesi olarak kabul edilmiştir.

Maddedeki ifadeler genel olarak düzeltilmiş ve sevk edilen tasarının 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son dört cümlesi kanun metninde düzenlemeye gerek görülmediğinden madde metninden çıkarılmıştır.

Bu düzenlemeye paralel olarak, daha sonraki maddelerin madde numaraları teselsül ettirilmiştir.

- "Emeklilik yatırım fonunun faaliyete geçmesine ilişkin esaslar" başlıklı 19 uncu maddesi 16 ncı madde olarak,

Kayda alma sırasında emeklilik yatırım fonları için alınacak ücretlere üst sınır getirilmiştir.

Tasarımın emeklilik şirketinin kuruluş sermayesine ilişkin hükümlerin değiştirilmesi ve tahsis edilecek miktara ilişkin açıklık sağlanması amacıyla emeklilik şirketinin kurması gereken üç fonun her biri için ayrı ayrı şirketin ödenmiş sermayesinin yirmide biri tutarında fon miktarına karşılık gelen pay sayısının Kurul kaydına alınması şeklinde düzenleme yapılmıştır.

- "Emeklilik yatırım fonunun malvarlığına ilişkin ilkeler" başlıklı 20 nci
- "Emeklilik yatırım fonu portföyüne ilişkin esaslar" başlıklı 22 nci ve
- "Emeklilik yatırım fonundaki varlıkların saklanmasıyla ilişkin esaslar" başlıklı 23 üncü maddeleri her madde bir fıkrada toplanmak ve madde başlığı yeniden düzenlenmek suretiyle 17 nci madde olarak,

20 nci Maddede atıf yapılan kanunun tarihi metne eklenmiş, "haczedilemez" ibaresi "haczetirilemez" şeklinde değiştirilmiş ve bazı ifadelerde düzeltmeler yapılmıştır.

Emeklilik şirketleri tarafından kurulacak emeklilik yatırım fonlarına ilişkin hükümlerde esneklik sağlanması açısından kurulacak fonların sermaye piyasası mevzuatında öngörülen fonlar yerine para ve sermaye piyasası araçlarından oluşacağı düzenlenmiştir.

İkinci fıkraya, fon portföyünde yer alacak devlet iç borçlanma senetlerinin asgari oranı ve yabancı menkul kıymetlerin azami oranı ifadesi, özellikle yabancı menkul kıymetlere yatırılacak kaynaklar hususunda gösterilen hassasiyetin göstergesi olarak madde metnine eklenmiştir.

"Saklayıcı"ya ilişkin tanımlara paralellik sağlamak amacıyla üçüncü fıkra yeniden düzenlenmiştir.

- "Emeklilik yatırım fonu portföyünün yönetimi" başlıklı 21 inci maddesi 18 inci madde olarak,

Madde başlığı da yeniden düzenlenmek suretiyle,

Madde metni yeniden düzenlenmiş ve portföy yönetim sözleşmesine ilişkin esas ve usullerin yönetmelikle düzenleneceğine ilişkin hüküm eklenmiştir.

• "Emeklilik yatırım fonlarının birleştirilmesi" başlıklı 24 ve

• "Emeklilik yatırım fonunun devri" başlıklı 25 inci maddeleri 19 uncu madde olarak,

Maddelerin her biri bir fıkra olmak üzere birleştirilmiş ve başlığıyla birlikte yeniden düzenlenmiştir.

• "Denetim" başlıklı 26 nci maddesi 20 nci madde olarak,

Altıncı bölüm başlığı da yeniden düzenlenmek suretiyle,

Fıkra sayısı bir azaltılmış 20 nci madde altında düzenleme yapılmıştır.

Madde metninde geçen sigorta denetleme kurulu ifadesi, söz konusu kurulun Müsteşarlığın bir birimi olması dolayısıyla metinden çıkarılmış ve yerine Müsteşarlık ibaresi konulmuştur.

• "Bağımsız dış denetim" başlıklı 27 nci maddesi 21 inci madde olarak" Madde tamamen yeniden düzenlenmiştir.

Müsteşarlığın dış denetimine ilişkin esas ve usulleri düzenlerken, madde metninde belirtilen hususlarla sınırlı olmak üzere, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları Birliğinin görüşünü alması şartı getirilmiştir.

• "İdarî para cezaları" başlıklı 29 uncu maddesi 22 nci madde olarak,

Bankacılık ve sermaye piyasası mevzuatına paralel olarak Müsteşarlığa idarî para cezalarını uygulama yetkisi tanınmıştır.

İdarî para cezalarının miktarları yeniden düzenlenmiş, tekrara konu olabilecek ve bir eylemle birden fazla suç işlenmesine yol açabilecek suçların para cezaları düşük tutulmuş ve diğerlerinin para cezaları ise artırılmıştır.

Tasarının son fıkrası bankacılık mevzuatına paralel olarak madde metninden çıkarılmış ve böylelikle kovuşturulmaya başlanılmış ve mahkûmiyete hükmedilmiş olması halinin idarî para cezalarının uygulanmasına engel teşkil etmemesi sağlanmıştır.

30 uncu maddenin son fıkrası ile 32 nci maddenin son fıkrası, adli suç kapsamında hükmedilecek para cezalarının zaten amme alacağı olması nedeniyle, birleştirilerek bir fıkra haline getirilmiş ve maddenin son fıkrası olarak düzenlenmiştir.

Maddenin 5 inci fıkrası, bankacılık mevzuatına paralellik sağlamak amacıyla madde metnine eklenmiş ve böylelikle gecikmesinde sakınca bulunan haller için müsteşarlığa, valiliklere talepte bulunma yetkisi verilmiştir.

• "Adli suç ve cezalar" başlıklı 30 uncu maddesi 23 üncü madde olarak,

Birinci fıkrasında 10 uncu maddeye atıf yapılması suretiyle suçun kapsamı belirlenmiştir.

Genel olarak, bu madde de suçların kapsamı yönünden bankacılık mevzuatına paralel düzenleme yapılması amacıyla yeniden düzenlenmiştir. Cezaların miktarı ise, 4389 sayılı Bankalar Kanununun yürürlüğünden sonra gerçekleşen olaylar dikkate alınarak daha caydırıcı olmasını teminen artırılmış ve para cezalarında üst sınırlar kaldırılmıştır.

- "Kovuşturma usulü" başlıklı 31 inci maddesi 24 üncü madde olarak, İkinci fıkranın birinci fıkraya eklenmesi suretiyle madde yeniden düzenlenmiştir.
- "Genel Hükümlerin saklılığı" başlıklı 32 nci maddesi 25 inci madde olarak düzenlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrası yeni metnin 22 nci maddesinin son fıkrasına alınmıştır.
- "Yönetmelikler" başlıklı 33 üncü maddesi 26 ncı madde olarak, Madde metnine Bakanlığın düzenleme altına alacağı hususlar da eklenmiştir.
- Tasarıda dört madde halinde düzenlenen geçici maddeler tek madde altında, her bir geçici madde bir fıkra olacak şekilde birleştirilmiştir.

Bu anlamda,

Geçici Madde 1, birinci fıkrada düzenlenmiş ve metinden kararname ibaresi çıkarılmıştır.

Geçici Madde 2'de düzenlenen 1 Ocak 2025 tarihinden sonra uygulanacak olan emeklilikte 60 yaş şartı tasarı metninden çıkarılmıştır.

Geçici Madde 3'de düzenlenen hususlar yeniden ifade edilmiş ve hayat sigorta şirketlerinin emeklilik şirketine dönüşümü ve faaliyet ruhsatı alması ilgili maddelere atf yapılarak düzenleme altına alınmıştır. Bu şirketlerin hastalık sigortası portföyünün devri için iki yıl süre tanınmış ve bu kapsamdaki hususların düzenlenmesinde Müsteşarlığa yetki verilmiştir.

Geçici Madde 4'de düzenlenen hususlar, üçüncü fıkrada düzenleme altına alınmıştır. Müsteşarlığa birikimlerin aktarımında uygulanacak esas ve usulleri belirleme yetkisi verilmiştir.

Hayat sigortası şirketlerinin bu kanun kapsamında kurulacak emeklilik şirketleri ile haksız rekabet etmesini önlemek amacıyla, son fıkrada 10 uncu maddeye atf yapılmış ve belirtilen kavramların hayat sigortası tarifeleri ile bunlara ilişkin tablo, ilan, reklâm ve broşürlerde yer alması halinde, bunların belirtilen süre içerisinde değiştirilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Bu değişikliklerin öngörülen süre içerisinde yapılmaması halinde, hayat sigortası şirketlerinin bu kapsamdaki tarifelere dayanarak sözleşme akdedemeyeceği ve bu tarifeler kapsamında onaylanmış tabloların kullanılamayacağı ve reklâm faaliyetinde bulunamayacağı hüküm altına alınmıştır.

• Tasarının "yürürlük" ve "yürütme"ye ilişkin 34 ve 35 inci maddeleri 27 ve 28 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Ertuğrul Kumcuoğlu</i>	<i>Hasan Basri Üstünbaş</i>	<i>Sebahat Vardar</i>
Aydın	Kayseri	Bilecik
Üye	Üye	Üye
Mehmet Zeki Okudan	<i>Mahfuz Güler</i>	<i>Mustafa Karstoğlu</i>
Antalya	Bingöl	Bolu
(İmzada bulunamadı)	(Muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ersoy Özcan</i>	<i>Orhan Şen</i>	<i>Ali Ahmet Ertürk</i>
Bolu	Bursa	Edirne

Üye <i>İbrahim Konukoğlu</i> Gaziantep (Muhalifim)	Üye <i>Turhan Alçelik</i> Giresun	Üye <i>Ali Emre Kocaoğlu</i> İstanbul
Üye <i>Perihan Yılmaz</i> İstanbul	Üye <i>Erol Karan</i> Karabük	Üye <i>Mükremin Taşkın</i> Nevşehir
Üye <i>Doğan Baran</i> Niğde (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Ahmet Demircan</i> Samsun (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Prof. Dr. Mehmet Said Değer</i> Şırnak
Üye <i>Reşat Doğru</i> Tokat	Üye <i>Mesut Türker</i> Yozgat (İmzada bulunamadı)	

MUHALEFET ŞERHİMDİR

1. Sistem tamamen gönüllü ve isteğe bağlı esaslar üzerine kurulmuştur. Bu nedenle cazip hale getirilmelidir. 56 yaşın sınır olarak kabul edilmesi sistemi daha doğuştan ölü hale getirilmiştir ve halkın katılımını zorlaştırmıştır. Ayrıca sisteme 18 yaşından itibaren prim ödeme, 20 veya 25 yıl prim ödeyenlere emekli olma imkânı verilmeliydi.

2. Daha önceki uygulamalarda; Tasarrufu Teşvik Fonu, Konut Fonu, Meyak ve benzeri başarısız uygulamalar ile halkın sarsılan güveni nedeniyle bu uygulamada bu haliyle güven telkin edememektedir.

3. Birikecek fonların değerlendirilmesi tamamen profesyonel kadrolar ile mümkündür. Memur zihniyetiyle sınırlı imkânlar ve Hazine Müsteşarlığının bu haliyle böyle bir sistemi yönetecek alt yapısı yoktur.

4. İşveren katkısı isteğe bağlı olarak serbest bırakılmaydı. İsteyen işverenin katkıda bulunmasına imkân sağlanmalıydı.

Saygılarımla.

Dr. Mahfuz Güler

Bingöl

MUHALEFET ŞERHİ

6 ncı madde de sisteme giriş tarihinden itibaren en az 10 yıl sistemde bulunmak ve 56 yaşını tamamlamakla emekli olma imkânı getirilmektedir. Bu sisteme devlet katkısı yoktur. Kişi kendi gönüllü katkısı ve katkısına göre gelir imkânıyla emekli olabilmektedir. En az 25 yıl prim ödeme şartıyla, daha önceki yaşlarda emekli olabilmek imkânı, sisteme katılımı artıracak ve sistemde en az 25 yıl kalma yoluyla birikimi artıracaktır.

İbrahim Konukoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU TASARISI BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı kamu sosyal güvenlik sistemine ilâve olarak, katılımcılara emeklilik döneminde ek gelir sağlamak üzere, gönüllü katılıma dayalı ve belirlenmiş katkı esasına göre oluşturulan bireysel emeklilik sistemi kapsamında; katılımcıların ve varsa isteğe bağlı olarak işverenlerinin katkılarının toplanmasını, bu kanunda belirtilen emeklilik şirketleri tarafından bireysel emeklilik hesaplarında izlenerek emeklilik yatırım fonlarında yatırıma yönlendirilmesini ve sisteme katılma, ayrılma ve emeklilik koşulları ile katılımcıların hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde sigortacılık ve sermaye piyasası mevzuatının ilgili hükümleri ve genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

MADDE 2. — Bu Kanunda geçen;

Koordinasyon Kurulu : Bireysel Emeklilik Koordinasyon Kurulunu,

Müşteşarlık : Hazine Müsteşarlığını,

Kurul : Sermaye Piyasası Kurulunu,

Şirket : Emeklilik Şirketini,

Fon : Emeklilik yatırım fonunu,

Portföy yöneticisi : Kuruldan portföy yöneticiliği yetki belgesi almış portföy yönetim şirketleri,

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU TASARISI BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı olarak, bireylerin emekliliğe yönelik tasarruflarının yatırıma yönlendirilmesi ile emeklilik döneminde ek bir gelir sağlanarak refah düzeylerinin yükseltilmesi, ekonomiye uzun vadeli kaynak yaratarak istihdamın artırılması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunulmasını teminen, gönüllü katılıma dayalı ve belirlenmiş katkı esasına göre oluşturulan bireysel emeklilik sisteminin düzenlenmesi ve denetlenmesidir.

Bu Kanunun kapsamı, emeklilik şirketlerinin kuruluş, çalışma, yönetim ve denetimine, kişilerin sisteme katılma, ayrılma ve emeklilik koşullarına, emeklilik yatırım fonlarının kuruluşuna, katkıların bu fonlarda toplanmasına ve değerlendirilmesine, aracılık hizmetlerine, kamuya açıklanacak bilgilerin kapsamına ve bireysel emeklilikle ilgili diğer hususlara ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde sermaye piyasası ve sigortacılık mevzuatının ilgili hükümleri ve genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

MADDE 2. — Bu Kanunda geçen deyimlerden,

a) Bakan veya Bakanlık : Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan veya Bakanlık,

b) Müsteşarlık : Hazine Müsteşarlığını,

c) Kurul : Sermaye Piyasası Kurulunu,

d) Katılımcı : Emeklilik sözleşmesine kendi ad ve hesabına taraf olan gerçek kişiyi,

e) Katkı payı : Emeklilik sözleşmesi hükümlerine göre ödenmesi gereken tutarı,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Saklayıcı : Kuruldan emeklilik yatırım fonu portföyündeki varlıkların saklanmasıyla ilişkin yetki almış merkezi saklama kuruluşlarını,

Bireysel emeklilik hesapları : Emeklilik sözleşmesi çerçevesinde katılımcılar ve varsa isteğe bağlı olarak işverenleri tarafından katılımcılar adına ödenen katkılarla, bu katkılara ilişkin her türlü getirinin katılımcı bazında izlendiği hesapları,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bireysel Emeklilik Koordinasyon Kuruluna İlişkin Düzenlemeler

Koordinasyon Kurulunun Yapısı ve Görevleri

MADDE 3. — Bu kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde bireysel emeklilik sistemine ilişkin faaliyetleri düzenlemek, denetlemek ve uygulamaları koordine etmek üzere Bireysel Emeklilik Koordinasyon Kurulu kurulmuştur.

Koordinasyon Kurulu, Maliye Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarları ile Hazine Müsteşarı ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkanından oluşur.

Koordinasyon Kurulu üyelerinin herhangi bir nedenle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde kendilerini 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa veya ilgili kanunlara göre atanacak vekilleri temsil eder.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler

Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

f) Şirket : Emeklilik Şirketini,

g) Fon : Emeklilik yatırım fonunu,

h) Portföy yöneticisi : Kuruldan portföy yöneticiliği yetki belgesi almış ve Kurulca uygun görülen portföy yönetim şirketini,

ı) Saklayıcı : Emeklilik yatırım fonu portföyündeki varlıkların saklandığı ve Kurulca uygun görülen saklama kuruluşunu,

j) Bireysel emeklilik hesabı : Emeklilik sözleşmesi çerçevesinde katılımcı ad ve hesabına ödenen katkılar ve bu katkılara ilişkin her türlü getirinin katılımcı bazında izlendiği hesabı,

k) Birikim : Bireysel emeklilik hesabındaki katkılar ile bunların getirilerinin toplamını,

l) Bireysel emeklilik araçları : Her ne ad altında olursa olsun herhangi bir emeklilik şirketine bağlı olmaksızın, bir sözleşmeye dayanarak, daimi bir surette emeklilik şirketlerinin emeklilik sözleşmelerine aracılık eden veya bunları emeklilik şirketi adına yapan gerçek veya tüzel kişileri

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu

Yapısı ve görevleri

MADDE 3. — Bireysel emeklilik politikalarını belirlemek ve bunların gerçekleştirilmesi için alınması gerekli önlemler konusunda önerilerde bulunmak üzere Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu kurulmuştur. Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu, Hazine Müsteşarının başkanlığında Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından görevlendirilecek en az genel müdür düzeyinde birer temsilciden oluşur. Bireysel Emeklilik Danışma Kurulu en az üç ayda bir Müsteşarlıkça önerilen tarih ve gündemle toplanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Koordinasyon Kurulu Başkanı Hazine Müsteşarı olup, başkanvekili ilk toplantıda seçimle belirlenir. Koordinasyon Kurulu en az üç üyenin katılımı ile toplanır ve kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması durumunda, Koordinasyon Kurulu Başkanının tarafı çoğunluk sayılır.

Koordinasyon Kurulu, üç ayda bir olağan veya üyelerden birinin yazılı başvurusu üzerine Başkan tarafından olağanüstü toplantıya çağırılır.

Koordinasyon Kurulu;

a) Emeklilik şirketlerinin kuruluş, iflas, birleşme ve devir işlemlerine yönelik kararları almak,

b) İlgili bakanlık ve kuruluşların yürüttüğü faaliyetleri, ilgili kurum veya kuruluşlarla birlikte koordine etmek,

İle görevlidir.

Koordinasyon Kurulunun bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin işlemler Müsteşarlık tarafından yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bireysel Emeklilik Sisteminin İşleyişi ve Emeklilik Sözleşmesi

Bireysel emeklilik sistemine katılma ve emeklilik sözleşmesi

MADDE 4. – Bireysel emeklilik sistemine 18 yaşını doldurmuş veya kanunî ehliyeti haiz kişiler katılabilir. Sisteme katılacak kişiler emeklilik şirketi ile emeklilik sözleşmesi imzalamak zorundadırlar.

Emeklilik sözleşmesi, katılımcının sisteme girmesine, sistemden ayrılmasına, emekli olmasına, katkıların ödenmesine, bu katkıların bireysel emeklilik hesaplarında izlenmesine, emeklilik yatırım fonlarında yatırıma yönlendirilmesine ve bireysel emeklilik hesaplarından

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun sekretarya hizmetleri Müsteşarlık tarafından yürütülür. Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun çalışma esas ve usulleri Bireysel Emeklilik Danışma Kurulunun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça bir yönetmelikle düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Emeklilik Sözleşmesi

Emeklilik sistemine katılma ve emeklilik sözleşmesi

MADDE 4. – Bireysel emeklilik sistemine medeni hakları kullanma ehliyetini haiz kişiler katılabilir. Sisteme katılacak kişiler şirket ile emeklilik sözleşmesi imzalamak zorundadırlar.

Emeklilik sözleşmesi katılımcının sisteme girmesine, sistemden ayrılmasına, emekli olmasına, katkıların ödenmesine, bu katkıların bireysel emeklilik hesaplarında izlenmesine, fonlarda yatırıma yönlendirilmesine ve katılımcı veya lehdarına yapılacak ödemelere

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

katılımcılara veya lehdarlarına ödemelerin yapılmasına ilişkin esaslar ile tarafların hak ve yükümlülüklerini içeren ve katılımcılar veya varsa işverenleri ile şirket arasında düzenlenen sözleşmedir.

Bu sözleşmede; katılımcılar ve varsa işverenleri tarafından ödenecek asgarî katkı tutarı veya oranına, katkıların ödeneceği yere, ödeme dönemlerine, ödeme süresine sisteme giriş aidaatına, sistemden erken ayrılmaya, yönetim gideri ve fon işletim masraf kesintilerine, katkıların hangi tür emeklilik yatırım fonunda değerlendirileceğine ilişkin hükümlere yer verilmesi zorunludur. Emeklilik yatırım fonlarına ilişkin genel esasların belirlendiği fon iç tüzüğü emeklilik sözleşmesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Katılımcıların hak, borç ve yükümlülükleri

MADDE 5. — Katılımcılar ve varsa işverenleri isteğe bağlı olarak emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dahilinde emeklilik şirketi nezdinde açılacak bireysel emeklilik hesabına katkı yaparlar.

Katılımcılar, emeklilik sözleşmesinde yer alacak şartlar çerçevesinde, bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimlerini aynı şirkete ait birden fazla emeklilik yatırım fonu arasında paylaştırılmasına karar verebilir.

Şirket, katılımcının yazılı talebi üzerine, bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimlerini, kazanılmış haklarını ve bununla ilgili bilgi ve kayıtlarını başka bir emeklilik şirketine en geç yedi iş günü içerisinde aktarır.

Başka bir emeklilik şirketine aktarımın yapılabilmesi için mevcut şirkette en az bir yıl kalınması zorunludur. Aktarıma ilişkin esas ve usuller Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler

Komisyununun Kabul Ettiği Metin)

ilişkin esaslar ile tarafların diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen, esas olarak katılımcı ve şirketin taraf olarak yer aldığı bir sözleşmedir. Emeklilik sözleşmesinde bulunacak hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Katılımcının ve şirketin hak ve yükümlülükleri

MADDE 5. — Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde belirtilen esaslar dahilinde, şirket nezdinde açılacak bireysel emeklilik hesabına katkı yapar. Katılımcı, emeklilik sözleşmesinde yer alacak şartlar çerçevesinde, katkı payının aynı şirkete ait birden fazla fon arasında paylaştırılmasına karar verebilir. Katılımcı bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin başka bir emeklilik şirketine aktarılmasını talep edebilir. Bu halde şirket bildirimden itibaren en geç yedi iş günü içerisinde talebi yerine getirmekle ve birikimlerle birlikte bu hesaba ilişkin bilgi ve belgeleri aktarmakla yükümlüdür. Başka bir şirkete aktarım talebinde bulunulabilmesi için, bu kanun kapsamında yapılan ilk emeklilik sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren en az bir yıl geçmesi gereklidir. Aktarıma, aktarım talebine ve aktarımda süre kısıtlamalarının istisnalarına ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Emekli olma ve emeklilik seçenekleri
MADDE 6. — Katılımcılar, sisteme giriş tarihinden itibaren en az 10 yıl sistemde bulunmak koşulu ile 56 yaşını tamamladıktan sonra sistemden emekli olmaya hak kazanırlar.

Katılımcılar, emekliliğe hak kazandıklarında, bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimlerinin bir kısmını veya tamamını toplu olarak alabilirler. Tamamı toplu olarak alınmayan birikimlerin, katılımcının isteğine bağlı olarak emeklilik yatırım fonlarında değerlendirilmesine devam edilir. Birikimler katılımcının isteğine bağlı olarak şirket ile yapılacak yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde ömür boyu maaş şeklinde de ödenebilir. Katılımcının başka bir şirket veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sözleşmesi yapması halinde hesabındaki birikimler herhangi bir kesinti yapılmadan ilgili şirkete aktarılır.

Yıllık gelir sigortası, toplu veya belirli süreler içinde yapılan katkılara göre sigortalının yaşaması halinde hemen veya belli bir süre sonra başlayan sigortalıya veya lehdarlarına ömür boyu veya belirli süreler için yapılan düzenli ödemelerdir. Yıllık gelir sigortası sözleşmesine göre yapılan emeklilik maaşı aylık, üçer aylık veya yıllık olarak ödenebilir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Şirket, bu maddede öngörülen aktarma yükümlülüğünü yedi iş günü içerisinde yerine getirmeye, yedinci iş gününün sonunda ihtara gerek kalmaksızın kendiliğinden mütemerrit hale gelir. Bu halde uygulanacak aylık temerrüt faizi, katılımcının dahil olacağı fonun son aylık getirisinin iki katından aşağı olamaz. Şirket, katkı paylarını, şirkete intikalini takip eden en geç ikinci iş gününde yatırıma yönlendirmek zorundadır. Bu yükümlülüğün süresi içerisinde yerine getirilmemesi halinde, katılımcının dahil olacağı fonun son aylık getirisinin iki katı tutarında aylık gecikme cezası uygulanır ve bu tutar katılımcının hesabına ilave edilir.

Emekli olma ve emeklilik seçenekleri
MADDE 6. — Katılımcı, sisteme giriş tarihinden itibaren en az 10 yıl sistemde bulunmak koşulu ile 56 yaşını tamamladıktan sonra emekli olmaya hak kazanır. Emekliliğe hak kazanan katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerinin bir kısmının veya tamamının defaten ödenmesini ya da yapacağı yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde kendisine maaş bağlanmasını talep edebilir. Şirket, katılımcının kısmen veya tamamen ödeme talebini, katılımcının emeklilik sözleşmesi gereği hak sahibi olduğu tarihten itibaren yedi iş günü içerisinde yerine getirmekle yükümlüdür. Katılımcının bu madde kapsamında birikimlerin ödenmesini talep etmesi veya başka bir şirket veya hayat sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yapması halinde, hesabındaki birikimler herhangi bir kesinti yapılmadan yazılı bildirimden itibaren en geç yedi iş günü içerisinde kendisine ödenir veya ilgili şirkete aktarılır.

Yıllık gelir sigortası, toplu veya belirli süreler içinde yapılan katkılara göre sigortalının yaşaması halinde hemen veya belli bir süre sonra başlayan, sigortalıya veya lehdarlarına ömür boyu veya belirli süreler için

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yıllık gelir sigortası sözleşmelerinde, sigorta genel şartları çerçevesinde ilgili şirketin üstlenmiş olduğu rizikonun, tazminat yükümlülüğünün türü ve kapsamının, tarafların hak, borç ve yükümlülüklerinin, ödeme dönemlerinin, sözleşme süresi ve sözleşmeyi sona erdiren hallerin ve ilgili diğer hususların belirtilmesi zorunludur.

Bu madde kapsamında birikimlerin ödenmesi veya başka bir şirkette veya hayat sigorta şirketine aktarılması, katılımcının, şirkete yazılı bildirimden itibaren en geç yedi iş günü içerisinde gerçekleştirilir.

Katılımcının birikimleri bireysel emeklilik hesabında değerlendirilmeye devam edilirken, vefat etmesi halinde lehdarlarına, sürekli iş göremezlik durumunun ortaya çıkması halinde ise katılımcıya bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin tamamı toplu olarak ödenebilir. Tamamı toplu olarak alınmayan birikimler bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde ömür boyu maaş şeklinde de ödenebilir.

Şirketlerin ilk kez uygulamaya koyacakları emeklilik sözleşmeleri ve yıllık gelir sigortası sözleşmeleri ile bunlara ilişkin değişiklikler Müsteşarlığın tasdikine tâbidir.

Katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunması halinde bireysel emeklilik hesabındaki katkılar getirileri ile birlikte vergi mevzuatındaki ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla katılımcıya ödenir. Bireysel hesabında varsa işverenleri tarafından yapılan katkılar emekliliğe hak kazanmadan talep edilemez. Bireysel emeklilik hesabındaki katılımcının işverenleri tarafından yapılan katkılar katılımcının emekli olmasına kadar emeklilik yatırım fonlarında değerlendirilmeye devam edilir.

Emeklilik sözleşmesi veya yıllık gelir sigortası sözleşmesine göre katılımcı veya lehdarlarına ödenmesi gereken paralar ödemeyi

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yapılan düzenli ödemelerdir. Yıllık gelir sigortası sözleşmesine göre belirlenen emeklilik maaşı, aylık, üçer aylık, altı aylık veya yıllık olarak ödenebilir. Yıllık gelir sigortası sözleşmelerinde, yıllık gelir sigortası genel şartları çerçevesinde ilgili şirketin üstlenmiş olduğu rizikonun, tazminat yükümlülüğünün türü ve kapsamının, tarafların hak ve yükümlülüklerinin, ödeme dönemlerinin, sözleşme süresi ve sözleşmeyi sona erdiren hallerin ve ilgili diğer hususların belirtilmesi zorunludur.

Emeklilik sözleşmesi süresi içerisinde, katılımcının vefat etmesi halinde lehdarı, sürekli iş göremezlik durumunun ortaya çıkması halinde ise katılımcı, bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerin kendisine ödenmesini talep edebilir. Katılımcının emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma talebinde bulunması halinde ise, bireysel emeklilik hesabındaki birikimler emeklilik sözleşmesi hükümleri çerçevesinde kendisine ödenir.

Şirket, bu maddede öngörülen aktarma ve ödeme yükümlülüklerini yedi iş günü içerisinde yerine getirmezse, yedinci iş gününün sonunda ihtara gerek kalmaksızın kendiliğinden mütemerrit hale gelir. Bu halde uygulanacak aylık temerrüt faizi, katılımcının dahil olduğu fonun son aylık getirisinin iki katından aşağı olamaz.

Emeklilik sözleşmesi veya yıllık gelir sigortası sözleşmesi hükümlerine göre, hak sahiplerine ödenmesi gereken tutar, ödemeyi gerektiren tarihten itibaren on yıl içinde hak sahipleri tarafından aranmamış ise, onuncu yılı takip eden yılbaşından itibaren altı ay içerisinde hak sahiplerinin adı, soyadı ve hak kazandıkları para miktarını gösteriş şekilde tanzim edilecek bir cetvel ile Müsteşarlık emrine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına aktarılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırılan bu paralar iki yıl içinde sahipleri tarafından aranmadığı takdirde Hazineye gelir kaydedilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

gerektiren tarihten itibaren 10 yıl içinde hak sahipleri tarafından aranmamış ise, 10 uncu yılı takip eden yılbaşından itibaren altı ay içerisinde hak sahiplerinin adı, soyadı ve hak kazandıkları para miktarları gösterir şekilde tanzim edilecek bir cetvel ile Müsteşarlık emrine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına aktarılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırılan bu paralar iki yıl içinde sahipleri tarafından aranmadığı takdirde Hazineye gelir kaydedilir.

Bu kanun uyarınca katılımcılara veya leh-darlarına ait bireysel emeklilik hesabındaki birikimler ile yıllık gelir sigortası sözleşmelerine göre yapılacak ödemelerin hak sahiplerince talep edilmemesi halinde şirket tarafından yapılacak araştırmalara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlık tarafından düzenlenir.

Giriş aidatı, yönetim gideri ve fon işletim masrafları

MADDE 7. — Şirket, katılımcılardan sisteme ilk kez katılmaları sırasında veya yeni bir bireysel emeklilik hesabı açtırmaları halinde giriş aidatı talep edebilir. Söz konusu giriş aidatları bireysel emeklilik hesabına yapılan katkılardan ayrı olarak azami bir yıl içerisinde taksitler halinde de ödenebilir.

Şirketin faaliyetlerinden dolayı bireysel emeklilik hesabına yapılan katkılar, fon varlıkları veya fon gelirleri üzerinden yönetim gideri ve fon işletim masrafı kesintisi yapılabilir.

Bireysel emeklilik hesaplarından yapılacak her türlü kesintilerin ve giriş aidatlarının emeklilik sözleşmesinde açık olarak belirtilmesi zorunludur.

Giriş aidatı, yönetim gideri ve fon işletim masraf, kesinti miktar ya da oranları ve bunlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Şirket tarafından ilk kez uygulamaya konulacak emeklilik sözleşmeleri ve yıllık gelir sigortası sözleşmeleri ile bunlara ilişkin değişiklikler Müsteşarlığın tasdikine tâbidir. Bu madde kapsamında hak sahiplerinin bulunması için şirket ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılması gereken araştırmalara, söz konusu tutarın 10 yıllık süre içerisinde şirketçe ve 2 yıllık süre içerisinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Giriş aidatı, yönetim ve fon işletim giderleri

MADDE 7. — Şirket, katılımcının sisteme ilk kez katılması sırasında ve yeni bir bireysel emeklilik hesabı açtırması halinde giriş aidatı talep edebilir. Söz konusu giriş aidatları bireysel emeklilik hesabına ödenen katkılardan ayrı olarak azami bir yıl içerisinde taksitler halinde de ödenebilir. Katkı payı, fon varlıkları veya fon gelirleri üzerinden yönetim gideri ve fon işletim masrafı kesintisi yapılabilir. Bireysel emeklilik hesaplarından yapılacak her türlü kesintilerin ve giriş aidatlarının emeklilik sözleşmesinde ve yapılacak ilan ve reklamlarda açık olarak belirtilmesi zorunludur. Giriş aidatı, yönetim ve fon işletim giderleri miktar ya da oranları ve bunlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Emeklilik Şirketine İlişkin Düzenlemeler
Emeklilik şirketi

MADDE 8. — Emeklilik şirketi, bu Kanuna ve 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanununa göre kurulan ve bireysel emeklilik sisteminde faaliyet göstermek üzere bu kanun ile ihdas edilen emeklilik branşında ruhsat almış şirketi ifade eder. Emeklilik şirketi, 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu hükümlerine göre hayat ve ferdi kaza sigortaları branşlarında da ruhsat alabilir.

Emeklilik şirketinin emeklilik branşı dışında başka bir branşta da faaliyet göstermesi halinde her bir branşa ait hesaplar ayrı tutulur.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Emeklilik Şirketine İlişkin Düzenlemeler
Kuruluş esasları ve kuruluş izni

MADDE 8. — Emeklilik şirketi, bu Kanuna göre kurulan ve bireysel emeklilik sisteminde faaliyet göstermek üzere bu Kanun ile ihdas edilen emeklilik branşında ruhsat almış şirketi ifade eder. Şirket, 21.12.1959 tarihli ve 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu hükümlerine göre hayat ve ferdi kaza sigortaları branşlarında da ruhsat alabilir.

Şirketin emeklilik branşı dışında başka bir branşta da faaliyet göstermesi halinde her bir branşa ait hesaplar ayrı tutulur.

Şirket kuruluş izni Bakan tarafından verilir. Kurulacak şirketin ticaret unvanında "emeklilik" ibaresinin bulunması zorunludur. Kuruluş izni için Müsteşarlığa başvuruda bulunulur.

Kurulacak şirketin;

- a) Anonim şirket şeklinde kurulması,
- b) Faaliyet konusunun bu kanunda belirtilen faaliyetlerle sınırlandırılmış olması,
- c) Sermayesinin 20 trilyon liradan az olmaması ve ödenmiş sermayesinin asgari 10 trilyon olması ve kalanının 3 yıl içerisinde ödenmesinin taahhüt edilmesi,
- d) Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,
- e) Ana sözleşmesinin bu kanun hükümlerine uygun olması,
- f) İş planı ve sistem tasarımı ile yapılabirlik raporlarının sunulması,
- g) Kurucularının;

1. Tasfiyeye tâbi tutulan bankerler, bankalar, sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren diğer kurumlarda doğrudan ve dolaylı yüzde on veya daha fazla bir oranda pay sahibi olmaması,

2. İlgili mevzuat çerçevesinde faaliyetlerinin tamamen veya belirli faaliyet alanları itibarıyla sürekli veya başvuru tarihinden ön-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler

Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ceki bir yıl içerisinde bir ay veya daha fazla süreyle geçici süreyle durdurulma kararı verilmemiş olması,

3. Müflis veya konkordato ilan etmiş olmaması, taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis yahut basit veya nitelikli zimmet, cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı, dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, karapara aklamaya veya devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı kesinleşmiş mahkûmiyet kararlarının bulunmaması,

4. Emeklilik şirketi olmanın gerektirdiği malî güç ve itibara sahip olması,

Gerekir.

Sermayenin en az yüzde ellibirininin malî piyasalar konusunda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip tüzel kişilere ait olması ve tüzel kişi kurucuların yönetim ve denetimine sahip gerçek kişilerin, bu maddenin dördüncü fıkrasının (g) bendinin 4 numaralı alt bendi hariç kurucularda aranan şartları taşımaları gerekir.

Kuruluş izni için gerekli sermaye tutarı, Devlet İstatistik Enstitüsü Toptan Eşya Fiyat Endeksinin iki katının gerektirdiği miktar ve sınırları aşmamak üzere Müsteşarlık tarafından artırılabilir.

Faaliyet ruhsatı

MADDE 9. – Kuruluş izni alan şirketin faaliyete geçebilmesi için emeklilik branşında faaliyet ruhsatı alması zorunludur. Emeklilik branşı faaliyet ruhsatı Müsteşarlık tarafından verilir. Faaliyet ruhsatı almak üzere Müsteşarlığa yapılan başvurularda;

a) İki yıl içinde en az 100 000 katılımcıya hizmet verecek biçimde gerekli her türlü planlamanın yapılmış olması,

Şirketin kuruluş ve faaliyete geçme esasları

MADDE 9. – Emeklilik şirketi kuruluş izni, Müsteşarlığın teklifi üzerine Koordinasyon Kurulu tarafından verilir. Kurulacak şirketin ticaret unvanında “emeklilik” ibaresinin bulunması zorunludur.

Kuruluş izni için Müsteşarlığa başvuruda bulunulur. Kurulacak şirketin;

a) Anonim şirket şeklinde kurulması,

b) Ödenmiş sermayesinin 20 trilyon

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

liradan az olmaması,

c) Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,

d) Ana sözleşmesinin bu kanun hükümlerine uygun olması,

e) İş planı ve sistem tasarımı ile yapılabirlik raporlarının sunulması,

f) Kurucuların;

1. Tasfiyeye tâbi tutulan bankerler, bankalar, sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren diğer kurumlarda doğrudan ve dolaylı yüzde on veya daha fazla bir oranda pay sahibi olmaması,

2. İlgili mevzuat çerçevesinde faaliyetlerinin tamamen veya belirli faaliyet alanları itibarıyla sürekli veya başvuru tarihinden önceki bir yıl içerisinde bir ay veya daha fazla süreyle geçici süreyle durdurulma kararı verilmemiş olması,

3. Müflis veya konkordato ilan etmiş olmaması, taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis yahut basit veya nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, karapara aklama veya devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı kesinleşmiş mahkûmiyet kararlarının bulunmaması,

4. Emeklilik şirketi olmanın gerektirdiği malî güç ve itibara sahip olması,

Gerekir.

Ayrıca, sermayenin en az yüzde ellibirine sahip ortakların malî piyasalar konusunda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olması ve tüzel kişi kurucuların yönetim ve denetimine sahip gerçek kişilerin, bu maddenin (f) bendinin dördüncü alt bendi hariç kurucularda aranan şartları taşımaları gerekir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) İş planı ve sistem tasarımında öngörülen düzenlemelerin yapılmış olması,

c) Fiziksel mekan, teknik ve idarî alt yapı ile insan kaynakları uyumunun sağlanmış olması

Şartları aranır.

Kuruluşa ilişkin verilen izin, izin tarihinden itibaren bir yıl içinde emeklilik branşı faaliyet ruhsatı almak üzere başvurunun yapılmamış veya gerekli belgelerin süresi içinde tamamlanmamış olması halinde kendiliğinden geçersiz olur. Emeklilik branşında faaliyet ruhsatı alan şirketin, ruhsatın verilmiş tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde fon kurmak amacıyla Kurula başvurması gerekir. Şirketin fon kurma başvurusunun Kurula zamanında yapılmaması veya başvurusunun reddedilmesi halinde, verilmiş olan kuruluş izni ve faaliyet ruhsatı kendiliğinden geçersiz olur.

Kuruluş izni ve faaliyet ruhsatı başvurularında istenecek bilgi ve belgeler ile diğer esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kuruluş izni için gerekli asgari ödenmiş sermaye tutarı her yıl, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından en son açıklanan Toptan Eşya Fiyat Endeksinin iki katının gerektirdiği miktar ve sınırları aşmamak üzere Müsteşarlık tarafından artırılabilir.

Kuruluş izni alan emeklilik şirketinin faaliyete geçmesi için emeklilik branşında faaliyet ruhsatı da alması zorunludur. Emeklilik branşı faaliyet ruhsatı Müsteşarlık tarafından verilir. Faaliyet ruhsatı almak üzere Müsteşarlığa yapılan başvurularda aşağıdaki hususlar aranır :

a) İki yıl içerisinde en az 100 000 katılımcıya hizmet verecek biçimde gerekli her türlü planlamanın yapılmış olması,

b) İş planı ve sistem tasarımında öngörülen düzenlemelerin yapılmış olması,

c) Fiziksel mekân, teknik ve idari altyapı ile insan kaynakları uyumunun sağlanmış olması,

Şarttır.

Kuruluşa ilişkin verilen izinler, izin tarihinden itibaren bir yıl içinde emeklilik branşı faaliyet ruhsatı almak üzere başvurunun yapılmamış veya istenecek belgelerin stresi içinde tamamlanmamış olması halinde kendiliğinden geçersiz olur. Usulüne uygun yapılan kuruluş izni veya emeklilik branşı faaliyet ruhsatı başvurularının reddedilmesi halinde, karar gerekçeleriyle birlikte en geç üç ay içerisinde ilgililere bildirilir.

Emeklilik branşında faaliyet ruhsatı alan şirketin en geç üç ay içerisinde emeklilik yatırım fonu kurmak amacıyla Kurula başvurması gerekir. Şirketin emeklilik yatırım fonu kurma başvurusunun Kurula zamanında yapılmaması veya başvurusunun reddedilmesi halinde emeklilik şirketi olarak kuruluş izni ve faaliyet ruhsatı izinleri de kendiliğinden geçersiz olur.

Kuruluş izni ve faaliyet ruhsatı başvurularında istenecek belgeler ve raporlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

"Emeklilik" ibaresinin kullanımı

MADDE 10. — Kamu sosyal güvenlik kurumlarının kendi kanunlarındaki hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu kanun kapsamında bulunmayan kurum ve kuruluşlar, ilan, reklam, broşür, ürün ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinde her ne sıfatla olursa olsun "Emeklilik Planı", "Emeklilik Fonu", "Emeklilik Yatırım Fonu", "Emeklilik" gibi ibareler veya aynı işlevi gören ifadeleri kullanamazlar.

Emeklilik şirketlerinin görev ve sorumlulukları

MADDE 11. — Emeklilik şirketlerinin görev ve sorumlulukları;

a) Katılımcılardan veya varsa işverenlerinden katkıları tahsil etmek ve katılımcılara veya lehdarlarına emeklilik sözleşmelerine göre ödemeler yapmak üzere Müsteşarlığın belirleyeceği esaslara göre bankalardan hizmet almak,

b) Emeklilik sözleşmesi çerçevesinde tahsil edilen katkılardan emeklilik yatırım fonlarına yönlendirilmesini sağlamak ve bireysel emeklilik hesaplarının ve ilgili diğer kayıtların güncelleştirilmesi işlemlerini gerçekleştirmek,

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Emeklilik ile ilgili kavramların kullanımı, ilan, reklam ve açıklanacak bilgiler

MADDE 10. — Kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kurumları, 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulan sandıklar ve 13.7.1967 tarihli ve 903 sayılı Kanun ile değişik 743 sayılı Türk Medenî Kanunu hükümleri kapsamında kurulan vakıflar hariç olmak üzere, bu kanun kapsamında bulunmayan gerçek ve tüzel kişiler bu kanunda düzenlenen faaliyetlerde buldukları izlenimini verecek şekilde "Emeklilik" "Emeklilik Planı", "Emeklilik Fonu" ve "Emeklilik Yatırım Fonu" gibi kavramları veya aynı işlevi gören ifadeleri kullanamazlar.

Şirket ve bireysel emeklilik aracıları, katılımcılara, üçüncü kişilere ve kuruluşlara karşı gerçeğe aykırı, yanıltıcı ve aldatıcı beyanda bulunamazlar ve ilan, reklam ve broşürleri ile bu amaca yönelik her türlü faaliyetlerinde bu nitelikteki ifadelere yer veremezler. Bireysel emeklilik sisteminde katılımcılara veya kamuya açıklanacak bilgiler, açıklanma dönemleri ve süreleri ile ilan ve reklamlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Şirketin sorumlulukları ve bireysel emeklilik aracıları

MADDE 11. — Şirket;

a) Emeklilik sözleşmelerine ilişkin Müsteşarlığın belirleyeceği esaslara göre bankalardan hizmet almakla,

b) Emeklilik sözleşmesi çerçevesinde tahsil edilen katkıların fona yönlendirilmesini sağlamak ve bireysel emeklilik hesaplarının ve ilgili diğer kayıtların güncelleştirilmesi işlemlerini gerçekleştirmekle,

c) Portföy yöneticilerinin, şirketin genel fon yönetim stratejisine ve kararlarına göre fon portföyünü yönetmesini sağlamakla,

d) Katılımcıların bireysel emeklilik hesaplarına ait günlük bilgilere erişimine olanak sağlamakla,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) Fon portföyünü yönetmek üzere portföy yöneticilerinden portföy yönetim hizmeti almak,

d) Portföy yöneticilerinin, emeklilik şirketinin genel fon yönetim stratejisine ve kararlarına göre fon portföyünü yönetmesini sağlamak,

e) Emeklilik sözleşmelerine ilişkin olarak Müsteşarlığın belirleyeceği esaslar çerçevesinde aracılık hizmeti almak,

f) Katılımcılara emeklilik sözleşmesi veya yıllık gelir sigortası sözleşmesi çerçevesinde gerekli ödemeleri yapmak,

g) Katılımcılarının bireysel emeklilik hesaplarına ait günlük bilgilere erişimine olanak sağlamak,

h) Fon portföyünde yer alan varlıklar, fonun performansı, mali tabloları gibi konularda katılımcılara düzenli bilgi verilmesini sağlamak,

i) Katılımcılara dönemsel bildirimlerin yapılması,

j) Müsteşarlık ve Kurul tarafından istenecek bilgi, belge ve tabloların hazırlanması,

k) Fonun muhasebe ve kayıtlarının bu kanunda ve ilgili mevzuatta belirtilen şartlara göre tutulmasını sağlamak,

l) Gerekli teknik altyapı ve insan kaynaklarının sürekli gelişimini sağlamak ve verimliliği artırmak,

m) Bireysel emeklilik hesaplarının ve emeklilik faaliyetlerinin sürekliliğini ve fon varlıklarının korunmasını sağlamak üzere, deprem, yangın, sel ve diğer afetler ile hırsızlık ve kaza durumlarına karşı katılımcıların hak ve menfaatlerinin korunmasını teminen gerekli tedbirleri almak,

n) Müsteşarlığın belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde şirketin, Kurulun belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde de fonun iç denetimini sağlamak,

o) Katılımcıların haklarının korunması amacıyla fon varlıklarının korunması ve saklanması hususunda gerekli tedbirleri,

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

e) Fon portföyünde yer alan varlıklar, fonun performansı, mali tabloları gibi konularda katılımcılara düzenli bilgi verilmesini sağlamakla,

f) Müsteşarlık ve Kurul tarafından istenecek bilgi, belge ve tablolar ile bireysel emeklilik kayıt sisteminin belirlenecek esas ve usullere göre hazırlanmasını sağlamakla,

g) Müsteşarlığın belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde şirketin, Kurulun belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde de fonun iç denetimini sağlamakla,

h) Bireysel emeklilik hesaplarının ve emeklilik faaliyetlerinin sürekliliğini ve fon varlıklarının korunmasını sağlamak üzere, kayıtların ve varlıkların saklanması konusunda gerekli tedbirleri almakla,

Sorumludurlar.

Bireysel emeklilik araçları, Müsteşarlık nezdinde tutulan Bireysel Emeklilik Araçları Siciline kaydolmak zorundadır. Bireysel emeklilik araçlarında aranacak nitelik ve şartlara, kuruluşlarına, faaliyetlerine, yapamayacakları işlere, sicile ilişkin işlemlere, tutacakları defterlere ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça düzenlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Almaktır.

Emeklilik şirketleri bu kanun ve ilgili diğer mevzuatta sınırları belirtilen faaliyetler dışında başka işle uğraşamazlar.

Yöneticilerin atanması

MADDE 12. — Kurulacak emeklilik şirketinin yöneticilerinin iyi bir şöhrete, görevlerinin icabına uygun meslekî niteliklere ve tecrübeye sahip olması şarttır. Yöneticilerin atanmaları, atamalara ilişkin kararın Müsteşarlığa intikal ettiği tarihten itibaren on iş günü içinde Müsteşarlığın uygun görüşü üzerine yapılır. Müsteşarlık görüşünün belirtilen sürede bildirilmemesi halinde atama yapılmış sayılır. Herhangi bir nedenle görevden ayrılan yöneticilerin, görevden ayrılma nedenleri şirket ve görevden ayrılan tarafından, ayrılış tarihinden itibaren on iş günü içinde Müsteşarlığa bildirilir.

Sigortacılık mevzuatı, sermaye piyasası mevzuatı, bu kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya bir defadan fazla ağır para cezası ile cezalandırılan kimseler; tasfiyeye tâbi tutulan bankerler, bankalar, sigorta şirketleri ve para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren diğer şirketlerde doğrudan veya dolaylı pay sahibi olanlar hiçbir emeklilik şirketinde yönetim kurulu başkanı, üyesi, denetçi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya birinci derecede imza yetkisini haiz görevli olarak çalıştırılmazlar.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Şirketin teşkilât ve organları

MADDE 12. — Şirketin yönetim kurulu beş kişiden az olamaz. Şirket genel müdürü ve yokluğunda vekili yönetim kurulunun doğal üyesidir. Yönetim Kurulu üyelerinin salt çoğunluğunun bu maddede genel müdür için öngörülen meslekî deneyim süresi hariç diğer şartları haiz olması gerekir. Denetim Kurulu üyelerinin, genel müdürün, genel müdür yardımcılarının ve başka unvanlarla istihdam edilecekleri dahi yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda imza yetkisini haiz diğer yöneticilerin, bu maddenin üçüncü fıkrasında öngörülen şartları haiz olmaları, en az lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları ve sigortacılık veya işletmecilik alanında meslekî deneyime sahip olmaları şarttır. Asgarî meslekî deneyim süresi, genel müdür için on yıl, genel müdür yardımcılarını ve başka unvanlarla istihdam edilecekleri dahi yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda imza yetkisini haiz diğer yöneticiler için yedi yıldır.

Genel müdür ve genel müdür yardımcısı olarak atanacakların, bu maddede aranan şartları taşıdıklarını gösteren belgelerle birlikte Müsteşarlığa bildirilmesi gerekir. Bunların atanmaları, bildirim alındığı tarihten itibaren on iş günü içerisinde Müsteşarlıkça olumsuz görüş bildirilmediği takdirde yapılabilir. Herhangi bir nedenle görevden ayrılan genel müdür ve genel müdür yardımcılarının, görevden ayrılma nedenleri şirket ve görevden ayrılan tarafından, ayrılış tarihinden itibaren on iş günü içerisinde Müsteşarlığa bildirilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu Kanun hükümlerine aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya bir defadan fazla ağır para cezası ile cezalandırılanlar ile durumları bu Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin 4 numaralı alt bendi hariç olmak üzere (g) bendine uymayanlar, hiç bir şirkette yönetim kurulu üyesi, denetim kurulu üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya birinci derecede imza yetkisini haiz görevli olarak çalıştırılmazlar. Şirket, bu gibi kişilerin imza yetkilerini derhal kaldırmak zorundadır. Yapılan denetlemeler sonucunda, bu kanun veya ilgili diğer mevzuat hükümlerini ihlal ettikleri ve şirketin emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen şirket yöneticileri ve görevlilerinin, haklarında kanunî kovuşturma istenmesini müteakip Müsteşarlığın talebi üzerine geçici olarak imza yetkilerinin kaldırılması zorunludur. Bu kimseler Müsteşarlığın izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak hiç bir şirkette çalıştırılmazlar.

Şirket devir ve birleşmeleri

MADDE 13. — Emeklilik şirketinin tüm aktif ve pasiflerini diğer bir emeklilik şirketine devretmesi ya da bir veya birkaç emeklilik şirketi ile birleşmesi Müsteşarlığın teklifi üzerine Koordinasyon Kurulunun kararına bağlıdır.

Emeklilik şirketlerinin devir ve birleşmelerine ilişkin esas ve usuller Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir.

Anasözleşme değişiklikleri, hisse ve malvarlıklarının devri ve şirket birleşmeleri

MADDE 13. — Şirketlerin anasözleşmelerinin değiştirilmesinde Müsteşarlığın uygun görüşü aranır. Müsteşarlıkça uygun görülmeyen değişiklik tasarıları genel kurulda görüşülemez. Sicil memuru, Müsteşarlığın uygun görüşü olmaksızın anasözleşme değişikliklerini Ticaret Siciline tescil edemez.

Bir gerçek veya tüzel kişinin, şirketin sermayesinin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya fazlasını temsil eden payları edinmesi ile bir ortağa ait payların şirket sermayesinin yüzde onunu, yüzde yirmisini, yüzde otuzüçünü ya da yüzde ellisini aşması sonucunu doğuran hisse edinimleri ile bir ortağa ait payların söz konusu oranların altına düşmesi sonucunu doğuran hisse devirleri Bakanlığın iznine tâbidir. Oy hakkı edinilmesi ile hisselerin rehnedilmesinde de bu hüküm uy-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler

Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

gulanır. Yönetim ve denetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren veya intifa hakkı tanınan hisse senetlerinin devri, yukarıdaki oransal sınırlara bakılmaksızın Bakanlığın iznine tâbidir.

Şirketin tüm aktif ve pasiflerini diğer bir emeklilik şirketine devretmesi ya da bir veya birkaç emeklilik şirketi ile birleşmesi Bakanlığın iznine tâbidir.

Şirket sermayesinin yüzde on ve daha fazlasına sahip olan tüzel kişilerin sermayesini doğrudan veya dolaylı olarak bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen oranlar veya esaslar dahilinde el değiştirmesi Bakanlığın iznine tâbidir. İzin devralan ortağın kurucularda aranan şartları taşıması kaydıyla verilebilir. Bu fıkra hükmü tüzel kişi ortağın yönetim ve denetimini belirleyen sermaye paylarının bir başka tüzel kişiye ait olması halinde, gerçek kişi ortak ya da ortaklara ulaşıncaya kadar uygulanır.

Bu madde hükümlerine aykırı olarak yapılan tescil işlemleri hükümsüzdür.

Şirkette hisse edinilmesine ve devrine, şirketin malvarlıklarının devrine, şirket ortaklarının bu kanunda aranan nitelikleri kaybetmeleri halinde temmetü hakkı hariç ortağa ait hakların kullanımına, dolaylı pay sahipliğine, şirketlerin birleşmesine ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Kurulun uygun gördüğü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Mali bünyenin güçlendirilmesi

MADDE 14. – Şirketin sözleşmelerden

doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya mali bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğunun tespiti hallerinde Bakan, şirketin yönetim kurulundan;

a) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmının ödenmesini, sermayeye mahsuben ödeme yapılması için ortaklara çağrıda bulunulmasını veya kâr dağıtımının durdurulmasını,

b) İştiraklerin ve sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,

Mali bünyenin güçlendirilmesi

MADDE 14. – Emeklilik şirketinin sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya mali bünyesinin katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek düzeyde zayıflamakta olduğunun tespiti hallerinde Müsteşarlık, şirketin yönetim kurulundan;

a) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmın ödenmesini, sermayeye mahsuben ödeme yapılması için ortaklara çağrıda bulunulmasını veya, kâr dağıtımının durdurulmasını,

b) İştiraklerin ve sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) Serbest varlıkların gösterilecek bir bankada bloke edilmesini ve bu varlıklar üzerinde izinsiz tasarruf edilmemesini,

d) Şirketin mali bünyesini düzeltmeye yönelik öngörülen diğer tüm tedbirlerin alınmasını,

e) Alınacak tedbirlerin bildiriminden itibaren 10 iş günü içerisinde iyileştirme planının hazırlanıp gönderilmesini,

İsteyebilir.

İyileştirme planında öngörülen önlemlerin zamanında alınmaması veya bu tedbirlerin uygulanmasına rağmen bu maddenin birinci fıkrasında belirlenen hususların devam etmesi ya da şirketin mali bünyesindeki zayıflamanın bu maddede yer alan safhaların uygulanması durumunda dahi şirketin mali durumunun düzeltilmesine imkân bulunmadığının tespit edilmesi halinde, Müsteşarlık; şirketin,

a) Yeni sözleşme akdetme ve temdit yetkisini kaldırmaya,

b) Yönetim Kuruluna atama yapmaya,

c) Emeklilik yatırım fonlarını ve varsa diğer branşlara ait portföylerini belirleyecek esaslar dahilinde diğer şirketlere devretmeye,

d) Faaliyet ruhsatlarını iptal etmeye,

e) İflasını istemeye,

f) Gerekli görülen diğer tedbirleri almaya, Yetkilidir.

İşlemlerin zamanında sonuçlandırılmaması

MADDE 15. — Katkıların katılımcılardan kaynaklanmayan nedenlerle şirkete geç intikali veya katkıların şirkete intikalini takip eden ikinci iş gününde yatırıma yönlendirilmemesi, varsa tazminat ödemelerinde istenen belgelerin tamamlanmasından sonraki otuz gün içinde ödemelerin yapılmamış olması halinde emeklilik şirketi tarafından uygulanacak gecikme faizi oranı şirketin sabit getirili yatırım araçlarından oluşan emeklilik yatırım fonunun aynı dönemdeki yatırım getiri oranından az olamaz.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) Serbest varlıkların gösterilecek bir bankada bloke edilmesini ve bu varlıklar üzerinde izinsiz tasarruf edilmemesini,

d) Şirketin mali bünyesini düzeltmeye yönelik diğer tedbirlerin alınmasını, İsteyebilir.

Şirket, alınması talep edilen tedbirlerin bildiriminden itibaren on iş günü içerisinde iyileştirme planını hazırlayıp Müsteşarlığa göndermek zorundadır.

İyileştirme planında öngörülen önlemlerin zamanında alınmaması veya bu tedbirlerin uygulanmasına rağmen bu maddenin birinci fıkrasında belirlenen hususların devam etmesi ya da şirketin mali bünyesindeki zayıflamanın bu maddenin birinci fıkrasında yer alan safhaların uygulanması durumunda dahi şirketin mali durumunun düzeltilmesine imkân bulunmadığının tespit edilmesi hallerinde Bakan şirketin;

a) Yeni sözleşme akdetme ve temdit yetkisini kaldırmaya,

b) Yönetim Kurulu üyelerinin tamamını veya bir kısmını görevden alarak veya üye sayısını artırarak yönetim kuruluna üye atamaya,

c) Fonları ve varsa diğer branşlara ait portföylerini belirleyecek esaslar dahilinde diğer şirketlere devretmeye,

d) Faaliyet ruhsatlarını iptal etmeye,

e) İflasını istemeye,

f) Gerekli görülen diğer tedbirleri almaya, Yetkilidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin
Düzenlemeler

Emeklilik yatırım fonu

MADDE 16. — Emeklilik yatırım fonları emeklilik şirketleri tarafından emeklilik sözleşmesi çerçevesinde alınan ve katılımcılar adına bireysel emeklilik hesaplarında izlenen katkılar, riskin dağıtılması ve inanlı mülkiyet esaslarına göre işletilmesi amacıyla oluşturulan malvarlığıdır.

Emeklilik yatırım fonlarının tüzel kişiliği yoktur. Emeklilik yatırım fonları, bu kanunda yer alan amaçlar dışında kullanılamaz ve kurulamaz.

Emeklilik yatırım fonunun kuruluşu

MADDE 17. — Emeklilik şirketinin “emekli yatırım fonu içtüzüğü”, “emeklilik sözleşmesi” ve Kurulca belirlenecek diğer belgelerle birlikte, emeklilik yatırım fonu kurmak üzere Kurula başvurması zorunludur. Başvuruya ilişkin eksikliklerin Kurulca belirlenecek bir sürede tamamlanması zorunludur. Başvurular en çok otuz gün içinde sonuçlan-

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
BEŞİNCİ BÖLÜM

Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin
Düzenlemeler

Emeklilik yatırım fonu ve fon içtüzüğü

MADDE 15. — Fon, şirket tarafından emeklilik sözleşmesi çerçevesinde alınan ve katılımcılar adına bireysel emeklilik hesaplarında izlenen katkıların, riskin dağıtılması ve inanlı mülkiyet esaslarına göre işletilmesi amacıyla oluşturulan malvarlığıdır. Fonun tüzel kişiliği yoktur. Fon, bu kanunda yer alan amaçlar dışında kullanılamaz ve kurulamaz.

Şirketin, fon içtüzüğü, emeklilik sözleşmesi ve Kurulca belirlenecek diğer belgelerle birlikte, fon kurmak üzere Kurula başvurması zorunludur. Kuruluş izni almak üzere yapılacak başvurularda istenilecek şartlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fon içtüzüğü, katılımcı ile şirket, saklayıcı ve portföy yöneticisi arasında fon portföyünün inanlı mülkiyet esaslarına göre saklanmasını ve vekalet akdi hükümlerine göre yönetimini konu alan ve genel işlem şartlarını içeren il-tihaki bir sözleşmedir. Kurul tarafından uygun görülen fon içtüzüğünün notere onaylatılmasından sonra, izin belgesi ile birlikte altı iş günü içerisinde şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil için başvurulur ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur. Fon içtüzüğüne yönelik esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

dırılır. Eksikliklerin tamamlanması için verilen süreler başvuruların değerlendirilmesine ilişkin sürelerle dahil edilmez. Fon kuruluşuna ilişkin başvuruların reddedilmesi halinde, karar ilgililere gerekçeli olarak bildirilir.

Kuruluş izni almak üzere yapılacak başvurularda istenecek ek şartlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Emeklilik yatırım fonu içtüzüğü

MADDE 18. — Emeklilik yatırım fonu içtüzüğü, katılımcılar ile şirket, saklayıcı, portföy yöneticisi ve varsa gerekli görülen hallerde işverenleri arasında fon portföyünün inancahı mülkiyet esaslarına göre saklanması ve vekalet akdi hükümlerine göre yönetimini konu alan ve genel işlem şartlarını içeren ihtihaki bir sözleşmedir.

Kurul tarafından uygun görülen fon içtüzüğü notere onaylatılmasından sonra, izin belgesi ile birlikte altı iş günü içerisinde emeklilik şirketinin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil edilir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân olunur.

Bu kanun kapsamında hazırlanması gereken fon içtüzüğüne yönelik esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Emeklilik yatırım fonunun faaliyete geçmesine ilişkin esaslar

MADDE 19. — Şirket, emeklilik yatırım fonu kuruluş izni tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde Kurul tarafından belirlenen belgelerle birlikte faaliyete başlamak üzere katılma belgelerinin kayda alınması talebiyle Kurula başvurmak zorundadır. Bu süre içerisinde Kurula başvuru yapılmaması halinde, fon içtüzüğü emeklilik şirketi tarafından ticaret sicilinden terkin ettirilir ve buna ilişkin belgeler terkin edip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir.

Emeklilik yatırım fonu faaliyet izin başvurularının Kurulca değerlendirilebilmesi için,

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Fonun faaliyete geçmesine ilişkin esaslar

MADDE 16. — Şirket, fon kuruluş izni tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde Kurul tarafından belirlenen belgelerle birlikte katılma belgelerinin kayda alınması talebiyle Kurula başvurmak zorundadır. Bu süre içerisinde Kurula başvuru yapılmaması halinde, fon içtüzüğü şirket tarafından ticaret sicilinden terkin ettirilir ve buna ilişkin belgeler terkin edip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir. Fonun kayda alınma başvurusunun Kurulca değerlendirilebilmesi için;

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

a) Fon içtüzüğünün şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân olması,

b) Yeterli mekân, teknik donanım ve örgütlenmenin sağlanmış, fon hizmet biriminin ve fon kurulunun oluşturulmuş, iç denetim sisteminin kurulmuş, personelin buna uygun görev ve sorumluluklarının belirlenmiş olması ve bu konularda gerekli bilgi ve belgelerin düzenlenmiş olması,

c) Muhasebe kayıt ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak teknik alt yapının kurulmuş olması,

d) Fonlara ilişkin insan kaynaklarının belirlenmiş olması,

e) Kurulca belirlenmiş en az bir portföy yöneticisi ile portföy yönetim sözleşmesinin imzalanmış olması,

f) Şirketin emeklilik şirketi kurma şartlarını kaybetmemiş olması,

Zorunludur.

Kurulca yapılacak değerlendirme sonucu faaliyet izni verilmesi uygun görülen emeklilik yatırım fonlarına, faaliyete geçişlerine ilişkin yetki belgesi verilir ve katılma belgeleri Kurulca kayda alınır.

Emeklilik yatırım fonlarının faaliyet izin başvurusunun değerlendirilmesi aşamasında Kurul tarafından uygun görülen ve fon içtüzüğünde yer alan, şirketin asgari kuruluş sermayesinin yirmide biri tutarındaki fon miktarına karşılık gelen pay sayısı Kurul kaydına alınır ve fon portföyünü öncelikle bu paylara karşılık gelen tutar ile oluşturulur. Katılımcılardan toplanan katkılar karşılığında verilecek payların Fon içtüzüğünde öngörülen tutara karşılık gelen payları aşması halinde yeni pay sayısının artırılması ve artırılan payların Kurul kaydına alınması talebiyle Kurula başvurulur. Her bir emeklilik yatırım fonunda fon tutarı ve pay sayısı fonların kayda alındığı tarihteki fon miktarı ve pay sayısından az olamaz.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler

Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Fon içtüzüğünün şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân edilmiş olması,

b) Yeterli mekân, teknik donanım ve örgütlenmenin sağlanmış, fon hizmet biriminin ve fon kurulunun oluşturulmuş, iç denetim sisteminin kurulmuş, personelin buna uygun görev ve sorumluluklarının belirlenmiş olması ve bu konularda gerekli belgelerin hazırlanmış olması,

c) Muhasebe kayıt ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak teknik alt yapının kurulmuş olması,

d) Fonlara ilişkin insan kaynaklarının belirlenmiş olması,

e) En az bir portföy yöneticisi ile portföy yönetim sözleşmesinin imzalanmış olması,

f) Şirketin bu Kanunda öngörülen kuruluş şartlarını kaybetmemiş olması,

Zorunludur.

Kurulca yapılacak değerlendirme sonucu uygun görülen ve fon içtüzüğünde yer alan, kurulacak olan asgari üç fonun herbiri için ayrı ayrı olmak üzere, şirketin ödenmiş sermayesinin asgari yirmide biri tutarındaki fon miktarına karşılık gelen pay sayısı Kurul kaydına alınır ve fon portföyleri öncelikle bu paylara karşılık gelen tutar ile oluşturulur. Katılımcılardan toplanan katkılar karşılığında verilecek payların Fon içtüzüğünde öngörülen tutara karşılık gelen payları aşması halinde, yeni pay sayısının artırılması ve artırılan payların Kurul kaydına alınması talebiyle Kurula başvurulur.

Fonun Kurulca kayda alınması sırasında, fonun ihraç değerinin en fazla binde biri oranında ücret alınır.

Şirkete ve katılımcılara ait fondaki pay adedi, fon miktarı, fonun faaliyet ilke ve esasları, örgüt yapısı, muhasebe, belge ve kayıt düzeni, katılımcıların bilgilendirilmesi ve bunlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Emeklilik yatırım fonlarında şirkete ve katılımcılara ait pay adedi, fon miktarı, fonların faaliyet ilke ve esasları, örgüt yapısı, muhasebe, belge ve kayıt düzeni, katılımcıların bilgilendirilmesi ve bunlara ilişkin esas ve usuller Kurul tarafından belirlenir.

Emeklilik yatırım fonunun malvarlığına ilişkin ilkeler

MADDE 20. — Emeklilik yatırım fonunun malvarlığı, şirketin bu kanundan, 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunundan, emeklilik sözleşmesinden, fon içtüzüğünden ve ilgili mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmesi ve sorumluluğunu karşılaması dışında hiçbir amaçla kullanılamaz. Fon malvarlığı rehnedilemez, teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczedilemez ve iflas masasına dahil edilemez.

Emeklilik yatırım fonu portföyünün yönetimi

MADDE 21. — Fon portföyü, sermaye piyasası mevzuatına göre belirlenmiş portföy yöneticilerinden Kurulca uygun görülenler tarafından yönetilir. Portföy yöneticileri, port-

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Fonunun malvarlığına fon portföyüne ve fon varlıklarının saklanmasıyla ilişkin ilkeler

MADDE 17. — Fonunun malvarlığı, şirketin bu kanundan, 28.7.1981 tarihli ve 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunundan, emeklilik sözleşmesinden, fon içtüzüğünden ve ilgili mevzuattan doğan yükümlülüklerini yerine getirmesi ve sorumluluğunu karşılaması dışında hiçbir amaçla kullanılamaz. Fon malvarlığı rehnedilemez, teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczettirilemez ve iflas masasına dahil edilemez.

Şirket, emeklilik sözleşmelerinde belirtilmek koşuluyla, para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan farklı portföy yapılarına sahip Kurul tarafından belirlenen türlerden olmak üzere en az üç fon kurmak zorundadır. Fon portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler, fon portföyünde yer alacak devlet iç borçlanma senetlerinin asgari oranı ve yabancı menkul kıymetlerin azami oranı ile fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fon portföyündeki varlıklar saklayıcı nezdinde saklanır. Katılımcıların sahip oldukları ve fondaki katkılarını gösteren pay adedi de saklayıcı nezdinde katılımcı bazında ve katılımcıların erişebileceği şekilde izlenir.

Fon portföyünün yönetimi

MADDE 18. — Fon portföyü, portföy yöneticileri tarafından yönetilir. Portföy yöneticileri, portföyü bu kanun, 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, fon içtüzüğü, emeklilik söz-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

föyü bu kanun, 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, fon içtüzüğü, emeklilik sözleşmesi ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yönetmekle yükümlüdür. Alınacak portföy yönetim hizmetine ilişkin esaslar bu konuda şirket ve portföy yöneticileri arasında yapılacak portföy yönetim sözleşmesi ile belirlenir. Portföyün yönetim sözleşmesinin Kurulca onaylanması zorunludur.

Emeklilik şirketi, portföy yöneticilerinin, fon yönetiminde gerekli özen ve basireti göstermemeleri, Kurulun portföy yöneticiliğine ilişkin ilkelerine aykırı hareket etmeleri, malî bünyelerinin zayıfladığının tespit edilmesi gibi durumlarda, portföy yönetim sözleşmesini feshedip, Kurulca öngörülen başka portföy yöneticileri ile portföy yönetim sözleşmesi imzalayabilir. Yukarıdaki koşulların varlığı halinde Kurul da portföy yöneticilerinin değişmesini isteyebilir.

Emeklilik yatırım fonu portföyüne ilişkin esaslar

MADDE 22. — Şirketler, emeklilik sözleşmelerinde belirtmek koşuluyla, sermaye piyasası mevzuatında öngörülen yatırım fonu türlerinde olmak üzere, sermaye piyasası araçlarından oluşan farklı portföy yapılarına sahip Kurul tarafından belirlenen en az üç emeklilik yatırım fonu kurmak zorundadır.

Fon portföy sınırlamalarına ilişkin ilkeler ve fon portföyündeki varlıkların değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller Kurul tarafından belirlenir.

Emeklilik yatırım fonundaki varlıkların saklanması ilişkin esaslar

MADDE 23. — Fon portföyündeki varlıklar Kurulca belirlenecek bir merkezî kuruluşta saklanır. Katılımcıların sahip oldukları ve fondaki katkılarını gösteren pay adedi de Kurulca belirlenecek merkezî bir kuruluşta katılımcı bazında ve katılımcıların erişebileceği şekilde izlenir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler

Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

leşmesi ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yönetmekle yükümlüdür. Alınacak portföy yönetim hizmetine ilişkin esaslar bu konuda şirket ve portföy yöneticileri arasında yapılacak portföy yönetim sözleşmesi ile belirlenir. Portföy yönetim sözleşmesinin Kurulca onaylanması zorunludur.

Şirket, portföy yöneticilerinin, fon yönetiminde gerekli özen ve basireti göstermemeleri, Kurulun portföy yöneticiliğine ilişkin ilkelerine aykırı hareket etmeleri, malî bünyelerinin zayıfladığının tespit edilmesi gibi durumlarda, portföy yönetim sözleşmesini feshedip, Kurulca uygun görülen başka portföy yöneticileri ile portföy yönetim sözleşmesi imzalayabilir. Yukarıdaki koşulların varlığı halinde Kurul da portföy yöneticilerinin değişmesini isteyebilir. Portföy yönetim sözleşmesine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Emeklilik yatırım fonlarının birleştirilmesi

MADDE 24. — Aynı şirkete ait emeklilik yatırım fonları, şirketin talebi üzerine Kurul tarafından birleştirilebilir. Kurul, gerekli görüldüğü durumlarda re'sen de fonları birleştirebilir. Emeklilik yatırım fonları, ancak başka bir emeklilik yatırım fonu ile birleştirilebilir.

Söz konusu birleştirmelere yönelik esas ve usuller Kurul tarafından belirlenir.

Emeklilik yatırım fonunun devri

MADDE 25. — Fonlar süresiz olarak kurulur. Kurul;

a) Emeklilik şirketinin bir yıl öncesinden fesh ihbarında bulunması,

b) Emeklilik şirketinin fon kurmaya ilişkin şartlarını kaybetmesi,

c) Emeklilik şirketinin malî bünyesinin zayıflaması nedeniyle bu kanunun 14 üncü maddesi kapsamına alınması,

halinde fon mal varlığını bir başka şirkete Müsteşarlığın uygun görüşünü alarak devredebilir.

Devir işlemlerine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlık ve Kurul tarafından ortaklaşa belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Denetim, İlan ve Reklamlar ve Sigortalıya Açıklanacak Bilgiler

Denetim

MADDE 26. — Emeklilik şirketinin, fonların ve portföy yöneticileri ile saklayıcıların bu kanun kapsamındaki faaliyetleri en az yılda bir kez Müsteşarlık ve Kurul tarafından denetlenir.

Emeklilik şirketinin aktüeryal denetimi, bu kanun çerçevesinde yürütülen emeklilik faaliyetleri ile sigortacılık faaliyetleri, Müsteşarlık adına 7397 sayılı Sigorta Murabebe Kanununda tanımlanan Sigorta Denetleme Kurulunun denetimine tâbidir. Emeklilik şirketinin fonlarına, portföy yöneticilerine ve sak-

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
Fonların birleştirilmesi ve devri

MADDE 19. — Aynı şirkete ait fonlar, şirketin talebi üzerine veya re'sen Kurul tarafından birleştirilebilir. Fon, ancak bir başka emeklilik yatırım fonu ile birleştirilebilir. Söz konusu birleştirmelere yönelik esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fon süresiz olarak kurulur. Kurul;

a) Şirketin bir yıl öncesinden fesh ihbarında bulunması,

b) Şirketin fon kurmaya ilişkin şartlarını kaybetmesi,

c) Şirketin malî bünyesinin zayıflaması nedeniyle bu kanunun 14 üncü maddesi kapsamına alınması,

Hallerinde, fon mal varlığını bir başka şirkete Müsteşarlığın uygun görüşünü alarak devredebilir. Devir işlemlerine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Denetim ve Bağımsız Dış Denetim

Denetim

MADDE 20. — Şirketin, fonların ve portföy yöneticileri ile saklayıcıların bu kanun kapsamındaki faaliyetleri en az yılda bir kez Müsteşarlık ve Kurul tarafından denetlenir.

Şirketin bu kanun çerçevesinde yürütülen emeklilik faaliyetleri ile sigortacılık faaliyetleri Müsteşarlığın denetimine tâbidir. Şirketin fonlarına, portföy yöneticilerine ve saklayıcılara ilişkin hesap ve işlemleri ise Kurulun denetimine tâbidir. Denetimlere ilişkin raporlar, konularına göre Müsteşarlık veya Kurul tarafından değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

layıcılara ilişkin hesap ve işlemleri ise Kurulun denetimine tâbidir.

Denetimlere ilişkin raporlar, konularına göre Müsteşarlık veya Kurul tarafından değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

Bağımsız dış denetim

MADDE 27. — Emeklilik şirketlerinin mali denetiminin bağımsız denetim kuruluşları tarafından yılda en az bir kez yapılması zorunludur.

Emeklilik yatırım fonlarının hesap ve işlemleri ayrıca, üçer aylık dönemler itibarıyla bağımsız dış denetime tâbidir.

Emeklilik şirketlerinin mali yönden bağımsız dış denetimine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlık, emeklilik yatırım fonlarının bağımsız dış denetimine ilişkin esas ve usuller ise Kurul tarafından belirlenir.

İlan, reklamlar ve katılımcılara açıklanacak bilgiler

MADDE 28. — Emeklilik şirketleri ve aracılar, kişi ve kuruluşlara gerçeğe aykırı, yanıltıcı ve aldatıcı beyanda bulunamazlar, ilan, reklam ve broşürleri ile bu amaca yönelik her türlü faaliyetlerinde bu nitelikteki ibarelere yer veremezler.

Bireysel emeklilik sisteminde katılımcılara veya kamuya açıklanacak bilgiler, açıklanma dönemleri ve süreleri ile ilan ve reklamlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlık, emeklilik yatırım fonlarına ilişkin ilan, reklam ve broşürlere ait esas ve usuller ise Kurul tarafından belirlenir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bağımsız dış denetim

MADDE 21. — Şirketin mali yönden bağımsız dış denetiminin, bağımsız denetleme kuruluşları tarafından yılda en az bir kez yapılması zorunludur. Şirketin bağımsız dış denetimine ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir. Müsteşarlık, 1.6.1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre denetlemeye yetkili olanlar tarafından kurulacak kuruluşların kuruluş şartlarını ve çalışma esaslarını Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğinin görüşünü alarak belirler ve listeler halinde yayımlar. Fonların hesap ve işlemleri ayrıca, üçer aylık dönemler itibarıyla bağımsız dış denetime tâbidir. Fonların bağımsız dış denetimine ilişkin esas ve usuller ise Kurul tarafından belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

YEDİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

İdarî para cezaları

MADDE 29. — Bu Kanunun;

a) 4 üncü madde hükümlerine aykırı emeklilik sözleşmesi düzenlenmesi halinde beş milyar lira,

b) 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen hükümlerine aykırılık halinde iki milyar lira,

c) 6 ncı madde hükümlerine aykırılık halinde dört milyar lira,

d) 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen hükümlere aykırılık halinde iki milyar lira,

e) 11 inci madde hükümlerine aykırılık halinde üç milyar lira,

f) 12 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre yapılması gereken bildirimlerin zamanında yapılmaması halinde iki milyar lira, ikinci fıkrasına göre emeklilik şirketinde çalıştırmayacak kişilerin çalıştırılması halinde dört milyar lira,

g) 27 ncı madde hükümlerine aykırılık halinde üç milyar lira,

h) 28 inci madde hükümlerine aykırılık halinde iki milyar lira,

i) Koordinasyon Kurulu, Müsteşarlık ve Kurul tarafından alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğler ile yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması halinde, yukarıdaki fıkralarda, sigortacılık mevzuatı ve sermaye piyasası mevzuatında öngörülmuş bir cezanın olmadığı hallerde iki milyar lira,

İdarî para cezası uygulanır. İdarî para cezaları, konularına göre Müsteşarlık veya Kurulca gerekçesi belirtilmek suretiyle bu Kanuna tâbi gerçek ve tüzel kişilere uygulanır.

Yukarıda belirtilen idarî cezaların uygulanmasında önce ilgili kuruluş veya kişilerin savunmaları alınır. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

YEDİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

İdarî suç ve cezalar

MADDE 22. — Konularına göre Müsteşarlık veya Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle bu Kanuna tâbi gerçek ve tüzel kişilere, bu Kanunun;

a) 4 üncü maddesi hükümlerine aykırı emeklilik sözleşmesi düzenlenmesi halinde iki milyar lira,

b) 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen aktarma yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,

c) 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen yatırma yönlendirme yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,

d) 6 ncı maddesinde öngörülen ödeme veya aktarma yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,

e) 6 ncı maddesinin son fıkrasında öngörülen tasdik yükümlülüğünün yerine getirilmeden sözleşmelerin uygulamaya konulması halinde iki milyar lira,

f) 7 ncı maddesinde öngörülen katılımcı tarafından ödenecek giderler veya ücretler konusunda bilgilendirme yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,

g) 10 uncu maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak belirtilen kavramların kullanılması halinde beş milyar lira,

h) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak ilan ve reklam faaliyetinde bulunulması halinde on milyar lira,

ı) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen katılımcılara bilgi verilmesi yükümlülüğüne aykırılık halinde bir milyar lira,

j) 11 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen sorumlulukların yerine getirilmemesi halinde iki milyar lira,

k) 11 inci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak aracılık faaliyetinde bulunulması veya aracılık hizmeti sağlanması hallerinde dört milyar lira,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

savunma verilmemesi halinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

İdarî para cezalarının verilmesini gerektiren fiillerin tekrarı halinde süreli cezalar hariç olmak üzere verilen para cezası iki katı, ikinci ve müteakip tekrarlarda üç katı artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idarî para cezasının verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz.

Bu maddeye göre ceza uygulama hakkı, aykırılığın vuku bulunduğu tarihten itibaren beş yıllık zaman aşımına tâbidir.

Yukarıda belirtilen fiiller dolayısıyla bu Kanun ya da diğer kanunların adli cezalara ilişkin hükümleri uyarınca kovuşturma başlamış olması ve mahkûmiyete hükmedilmesi halinde ayrıca idarî para cezası uygulanmaz.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

l) 12 nci maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak belirlenen niteliklere haiz olmayan kişilerin çalıştırılması halinde on milyar lira,

m) 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde iki milyar lira,

n) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine aykırı olarak belirtilen kişilerin yasaklanan görevlerde çalıştırılması halinde on milyar lira

o) 13 üncü maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak anasözleşme değişikliklerinin tescil edilmesi halinde on milyar lira,

p) 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı olarak malvarlıklarının devri veya bir başka şirketle birleştirilmesi halinde on milyar lira,

r) 21 inci maddesinde öngörülen bağımsız dış denetim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde on milyar lira,

s) Bakanlık, Müsteşarlık ve Kurul tarafından alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğler ile yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması halinde, yukarıdaki fıkralarda, sigortacılık mevzuatı ve sermaye piyasası mevzuatında öngörülmüş bir cezanın olmadığı halde bir milyar lira,

İdarî para cezası uygulanır.

Yukarıda belirtilen idarî cezaların uygulanmasından önce ilgili kuruluş veya kişilerin savunmaları alınır. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi halinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

İdarî para cezalarının verilmesini gerektiren fiillerin tekrarı halinde, verilen para cezası iki katı, izleyen tekrarlarda üç katı artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idarî para cezasının verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu maddeye göre ceza uygulama hakkı, aykırılığın vuku bulunduğu tarihten itibaren beş yıllık zaman aşımına tâbidir.

Bu Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında öngörülen suçu işleyenler hakkında kanunî kovuşturmaya geçilmekle birlikte, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Müsteşarlığın talebi üzerine valiliklerce bunların işyerleri geçici olarak kapatılır; ilan ve reklamları durdurulur ya da toplatılır.

Bu maddede belirtilen idarî para cezaları 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri gereğince vergi dairelerince tahsil olunur. Para cezalarında tüzel kişilerin sorumluluğu 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 65 inci maddesine göre tayin olunur.

Adli suç ve cezalar

MADDE 30. — Bu Kanuna göre gereken izinleri almaksızın emeklilik şirketi faaliyetinde bulunan veya ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ve ilan ve reklamları ve kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda bu Kanunda belirtilen kuruluşların adını kullanan, bu kanunda düzenlenen faaliyetlerde buldukları izlenimini yaratacak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ve tüzel kişilerin görevlileri hakkında fiile katılma derecelerine göre üç yıldan beş yıla kadar hapis ve altı milyar liradan on milyar liraya kadar ağır para cezası uygulanır.

Emeklilik şirketlerinin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensupları, portföy yönetim şirketinin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensupları, görevleri dolayısıyla kendilerine tevdi olunan veya muhafazaları, denetimleri ve sorumlulukları altında bulunan kuruluşa ait para veya diğer varlıkları zimmetine geçirirlerse altı yıldan oniki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacakları gibi kuruluşun uğradığı zararı tazmine mahkûm edilirler.

Adli suç ve cezalar

MADDE 23. — Bu Kanuna göre gereken izinleri almaksızın emeklilik faaliyetinde bulunan veya ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ve ilan ve reklamları ve kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda bu Kanunda belirtilen kuruluşların adını kullanan ya da 10 uncu madde hükümlerine aykırı olarak bu kanunda düzenlenen faaliyetlerde buldukları izlenimini yaratacak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ve tüzel kişilerin görevlileri hakkında fiile katılma derecelerine göre üç yıldan beş yıla kadar hapis ve altı milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır. Ayrıca Müsteşarlığın talebi üzerine bu suçları işleyen kişilerin işyerlerinin sürekli veya bir yılı geçmemek üzere geçici olarak kapatılmasına, ilan ve reklamların durdurulması veya toplatılmasına mahkemece karar verilir.

Şirketin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensupları, portföy yönetim şirketinin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile imza yetkisini haiz mensupları, görevleri dolayısıyla kendilerine tevdi olunan veya muhafazaları, denetimleri ve sorumlulukları altında bulunan şirkete ait para veya diğer

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

İkinci fıkrada gösterilen suç, kuruluşu aldatacak ve fiilin açığa çıkmasını önleyecek her türlü hileli faaliyette bulunmak suretiyle işlenmişse, faile oniki yıldan aşağı olmamak üzere hapis ve meydana gelen zararın üç katı kadar ağır para cezası uygulanır. Ayrıca, meydana gelen zararın ödenmemesi halinde mahkemece re'sen ödettirilmesine hükümlenir. Yukarıdaki fıkralarda yer alan cezalar, zararın kovuşturma yapılmadan önce tamamiyle ödenmiş olması halinde ikide biri, ödeme hükümden önce gerçekleşmiş ise üçte biri oranında indirilir.

Bu Kanunda gösterilen yetkili mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen ya da denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan gerçek kişilerle tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki milyar liradan altı milyar liraya kadar ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanuna tâbi gerçek ve tüzel kişilerin bu kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine, mahkemelere ve diğer resmî dairelere hitaben düzenledikleri veya yayımladıkları belgelerde yapılan gerçeğe aykırı beyanlarından dolayı bunları veya bunların düzenlenmesine esas olan her türlü belgeleri imzalayanlar hakkında fiile katılma derecelerine göre bir yıldan üç yıla kadar hapis ve altı milyar liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanuna tâbi kuruluşların itibarını kırabilecek veya servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olan ya da bu yolda asılsız haberler yayanlar için bir yıldan iki yıla kadar hapis ve iki milyar liradan dört milyar liraya kadar ağır para cezasına hükümlenir. Bu fiilin 15.7.1950 tarih ve 5680 sayılı Basın Kanununda yazılı ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayım veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzer yayım araçlarından biri ile iş-

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler

Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

varlıkları zimmetine geçirilirse altı yıldan oniki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar ve kuruluşun uğradığı zararı tazmine mahkûm edilirler.

Bu maddenin ikinci fıkrasında gösterilen suç, kuruluşu aldatacak ve fiilin açığa çıkmasını önleyecek her türlü hileli faaliyette bulunmak suretiyle işlenmişse, faile oniki yıldan aşağı olmamak üzere hapis ve meydana gelen zararın üç katı kadar ağır para cezası uygulanır. Ayrıca, meydana gelen zararın ödenmemesi halinde mahkemece re'sen ödettirilmesine hükümlenir.

Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan cezalar, zararın kovuşturulmasına başlanmadan önce tamamiyle ödenmiş olması halinde yarısı, ödemenin hükümden önce yapılması halinde ise üçte biri oranında indirilir.

Bu Kanunda gösterilen yetkili mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen ya da denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan gerçek kişilerle tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanuna tâbi gerçek ve tüzel kişilerin bu kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine, mahkemelere ve diğer resmî dairelere hitaben düzenledikleri veya yayımladıkları belgelerde yapılan gerçeğe aykırı beyanlarından dolayı bunları veya bunların düzenlenmesine esas olan her türlü belgeleri imzalayanlar hakkında, görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre bir yıldan üç yıla kadar hapis ve altı milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanuna tâbi kuruluşların itibarını kırabilecek veya servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olan ya da bu yolda asılsız haber yayanlar için bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki milyar liradan az olmamak üzere

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

lenmesi halinde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve dört milyar liradan sekiz milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur. İsimleri belirtilmesi dahi bu kanuna tâbi kuruluşların güvenilirliği konusunda kamuoyunda tereddüte yol açarak bu kuruluşların mali bünyelerinin olumsuz etkilenmesine neden olabilecek nitelikte asılsız haberleri yukarıda belirtilen araçlarla yayınlayanlara dört milyar liradan sekiz milyar liraya kadar ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanunun uygulanması ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, görevleri sırasında bu kanun kapsamında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar ile bunların iştirakleri, kuruluşları ve sözleşmeler ile ilgili kişilere ait öğrendikleri sırları bu kanuna ve özel kanunlarına göre yetkili olanlardan başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük, bu kişilerin görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu yükümlülüğe uymayan kimseler için iki yıldan dört yıla kadar hapis ve dört milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

Bu Kanuna tâbi kuruluşların mensupları ve diğer görevlileri, sıfat ve görevleri dolayısıyla bu kanuna tâbi kuruluşlara veya sigorta sözleşmesi ile ilgili kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu madde hükmüne aykırı davrandığı tespit edilen kişiler için bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

Bu Kanunun uygulaması ve uygulanmasının denetiminde görev alan kişiler öğrendikleri sırları kendileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklarlarsa, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezasına ve altı milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilir ve fiilin önemine göre ilgili kuruluşlarda görev yapmaları geçici veya sürekli olarak yasaklanır.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ağır para cezasına hükmolunur. Bu fiilin 15.7.1950 tarihli ve 5680 sayılı Basın Kanununda yazılı ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzer yayın araçlarından biri ile işlenmesi halinde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve sekiz milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur. İsimleri belirtilmesi dahi bu kanuna tâbi kuruluşların güvenilirliği konusunda kamuoyunda tereddüte yol açarak bu kuruluşların mali bünyelerinin olumsuz etkilenmesine neden olabilecek nitelikte asılsız haberleri yukarıda belirtilen araçlarla yayınlayanlara sekiz milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanunun uygulanmasında ve uygulanmasının denetiminde görev alanlar, görevleri sırasında bu kanun kapsamında faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler, bunların iştirakleri ve kuruluşları ile katılımcıya ait öğrendikleri sırları bu kanuna ve özel kanunlarına göre yetkili olanlardan başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük bu kişilerin görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu yükümlülüğe uymayan kimseler için iki yıldan dört yıla kadar hapis ve dört milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

Bu Kanuna tâbi kuruluşların mensupları ve diğer görevlileri, sıfat ve görevleri dolayısıyla bu kanuna tâbi kuruluşlara veya emeklilik sözleşmesi ile ilgili kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. Bu madde hükmüne aykırı davrandığı tespit edilen kişiler için bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

Bu maddenin sekizinci ve dokuzuncu fıkralarında yazılı kişiler, öğrendikleri sırları ken-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu madde ve 29 uncu maddede belirtilen para cezaları 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri gereğince tahsil olunur.

Kovuşturma usulü

MADDE 31. — Bu Kanunda belirtilen cezalara ilişkin suçlardan dolayı kovuşturma yapılması konularına göre Müsteşarlık veya Kurul tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru ile Müsteşarlık veya Kurul aynı zamanda müdahil sıfatını kazanır.

Cumhuriyet savcıları kovuşturmaya yer olmadığına karar verirlerse, Müsteşarlık veya Kurul, 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı itiraza yetkilidir.

Bu maddeye göre açılacak davalar ilgili kuruluşun merkezinin bulunduğu yerdeki Asliye Ceza Mahkemelerinde 8.6.1936 tarihli ve 3005 sayılı Meşhud Suçların Muhakeme Usulü Kanunu hükümlerine göre görülür. Bu yerde birden fazla Asliye Ceza Mahkemesi bulunduğu takdirde bu davalara iki numaralı Asliye Ceza Mahkemelerinde bakılır.

Genel hükümlerin saklılığı

MADDE 32. — Bu Kanuna göre suç teşkil eden hareket ve fiiller başka kanunlara göre de cezayı gerektirdiği takdirde faileri hakkında en ağır cezayı gerektiren kanun maddesi uygulanır.

29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun sorumluluğu gerektiren hükümleri saklıdır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yönetmelikler

MADDE 33. — Bu Kanunda, Müsteşarlığın ve Kurulun belirlemeye yetkili kılındığı hususlar yönetmeliklerle düzenlenir.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler

Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

dileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklarlarsa, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezasına ve altı milyar liradan az olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilir ve fiilin önemine göre ilgili kuruluşlarda görev yapmaları geçici veya sürekli olarak yasaklanır.

Kovuşturma usulü

MADDE 24. — Bu Kanunda belirtilen adli cezalara ilişkin suçlardan dolayı kovuşturma yapılması, konularına göre Müsteşarlık veya Kurul tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru ile Müsteşarlık veya Kurul aynı zamanda müdahil sıfatını kazanır. Cumhuriyet savcıları kovuşturmaya yer olmadığına karar verirlerse, Müsteşarlık veya Kurul, 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı itiraza yetkilidir.

Bu maddeye göre açılacak davalar ilgili kuruluşun merkezinin bulunduğu yerdeki Asliye Ceza Mahkemelerinde 8.6.1936 tarihli ve 3005 sayılı Meşhud Suçların Muhakeme Usulü Kanunu hükümlerine göre görülür. Bu yerde birden fazla Asliye Ceza Mahkemesi bulunduğu takdirde bu davalara iki numaralı Asliye Ceza Mahkemelerinde bakılır.

Genel hükümlerin saklılığı

MADDE 25. — Bu Kanuna göre suç teşkil eden hareket ve fiiller başka kanunlara göre de cezayı gerektirdiği takdirde faileri hakkında en ağır cezayı gerektiren kanun maddesi uygulanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yönetmelikler

MADDE 26. — Bu Kanunda, Bakanlığın, Müsteşarlığın ve Kurulun belirlemeye yetkili kılındığı hususlar yönetmeliklerle düzenlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu Kanun kapsamında çıkarılacak yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde çıkarılır.

Geçici maddeler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunda belirtilen kararname, yönetmelik ve tebliğler çıkarılıncaya kadar, bunların düzenleyeceği konulara ilişkin mevzuatın bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu Kanun kapsamında çıkarılacak yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde çıkarılır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunda belirtilen yönetmelik ve tebliğler yürürlüğe girinceye kadar, yürürlükteki mevzuatın bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, hayat branşında faaliyet gösteren ve yeni poliçe akdetme yetkisi olan sigorta şirketleri, bu Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen şartları yerine getirmekle emeklilik şirketi statüsüne hak kazanırlar. Söz konusu şirketlere emeklilik branşında ruhsat verilebilmesi için, bu Kanunun 9 uncu maddesinde öngörülen şartların yerine getirilmesi ve emeklilik branşı dışında kalan branşlara ilişkin yasal yükümlülüklerin tamamını karşılayacak yeterli teminatın gösterilmiş olması gerekir. Ayrıca, bu şirketlerin hastalık sigortası portföyünün sigortalıların tüm hak ve yükümlülüklerinin korunarak bu kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içerisinde devredilmesi şarttır. Hayat sigorta şirketlerinin “sigorta şirketi” statüsünden “emeklilik şirketi” statüsüne geçişine, bu şirketlere faaliyet ruhsatı verilmesinde aranılacak şartlara, portföy devri yükümlülüklerine ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında emeklilik şirketine dönüşecek şirketler, bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde; mevcut birikimli hayat sigortalılarının talep etmeleri ve sigortalıların bu kanunda öngörülen şartları haiz olmaları halinde, Müsteşarlıkça belirlenecek esas ve usullere göre, sigortalıların birikimlerini tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte bireysel emeklilik sistemine aktarabilirler. Söz konusu birikimlerin aktarımı, her türlü vergi, resim ve harçtan

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
müstesna olup, intibak ettirilen ve emeklilik sözleşmesi imzalamış katılımcılardan sisteme giriş aidatı alınmaz ve masraf kesintileri yapılmaz.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 7397 sayılı Kanuna göre tasdik edilmiş hayat sigortası tarifeleri ile bunlara ilişkin tablo, ilan, reklam ve broşürlerde bu kanunun 10 uncu maddesinde öngörülen kavramların yer alması halinde, söz konusu ifadelerin bu kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde değiştirilmesi zorunludur. Gerek görüldüğü takdirde bu süre Müsteşarlıkça bir yıldan fazla olmamak üzere artırılabilir. Söz konusu değişikliklerin yapılmaması halinde, bu tarifelere istinaden yeni sözleşme akdedilemez ve bunlara ilişkin tablo, ilan, reklam ve broşürler kullanılmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. – Bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen emeklilik yaşı 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren 60 olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3. – Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, hayat branşında faaliyet gösteren ve yeni poliçe akdetme yetkisi olan sigorta şirketlerinden bu Kanunun 9 uncu maddesinde aranan şartları sağlayanlar emeklilik branşında ruhsat alabilirler.

Söz konusu şirketlere emeklilik branşında ruhsat verilebilmesi için hastalık sigortası portföyünün sigortalıların tüm hak ve yükümlülükleri korunarak devredilmiş olması ve emeklilik branşı dışında kalan branşlara ilişkin yasal yükümlülüklerin tamamını karşılayacak yeterli teminatın gösterilmiş olması ve Müsteşarlıkça öngörülecek tedbirlerin alınmış olması gerekir.

GEÇİCİ MADDE 4. – Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, hayat branşında faaliyet gösteren şirketlerden, bu Kanun kapsamında emeklilik branşında ruhsat alanların faaliyete başladıkları tarihten itibaren iki yıl içinde mevcut birikimli hayat sigortalılarının talepleri halinde, sigorta sözleşmelerinin baş-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

langıç sürelerine bakılmaksızın, bireysel emeklilik sistemine intibakları yapılabilir. Söz konusu sigortalıların birikimleri ve kayıtları, bireysel emeklilik hesaplarına aktarılır. Bu birikimler, her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna olup, intibak ettirilen ve emeklilik sözleşmesi imzalamış katılımcılardan sisteme giriş aidatı ve varsa masraf kesintileri yapılmaz ve hayat sigortalarında geçen sigortalılık süresi, bireysel emeklilik sisteminde geçmiş sayılır.

MADDE 34. — Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 35. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 27. — Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı V.

Prof. Dr. T. Toskay

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

S. Somuncuoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoglu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. GÜv. Bakanı

Y. Okuyan

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

En. ve Tab. Kay. Bak. ve Başb. Yrd. V.

Y. Okuyan

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı V.

E. S. Gaydalı

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıkulu

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan